

JÖESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regela
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
"JÖESTÉT!" Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. ÁPRILIS 12.
VIII. évfolyam, 97. szám.

Szerda

A pápa husvéti békeszózata a világ népeihez

Befejeződött Albánia megszállása - Olaszország megnyugtató közlései Londonban - Angol-amerikai tárgyalások háboru esetére - Uj palesztinai tervet dolgozott ki a brit kormány - Róma biztosította Görögország függetlenségét

Hivatalos jelentés Gafencu külügyminiszter fontos isztambuli tárgyalásáról

A husvéti ünnepek alatt Európa fővárosaiban mindenütt lázas diplomáciai tevékenység uralkodott, ami teljesen szokatlan, mert az utolsó husz év alatt nem is volt példa rá. Ezt a mozgalmat és ideges munkát az albániai események váltották ki. A feszültség, brit megítélés szerint, ennek ellenére is lényegesen enyhült, mert az olasz kormány megnyugtató közlések juttatott Londonba követe útján. Albánia megszállása tervszerűen halad előre és a következő napokban befejezést nyer. — Gafencu román külügyminiszter ankarai tárgyalásai is befejezést nyertek és a megbeszélésekről hivatalos jelentést adtak ki. — Irország, Anglia és az USA között rendkívül fontos tárgyalások indultak meg, amelyek lehetővé teszik, hogy háboru esetén az amerikai flotta egységei az iri vizekre is befuthassanak. — Végül a brit kormány új palesztinai terve kidolgozásán fáradozik, amely, a várakozás szerint, alkalmas lesz az ottani helyzet megoldására.

Ezek az elmúlt napok seményei, amelyekről részleteikben a következőkben számolunk be:

XII. PIUS PÁPA BÉKE-SZÓZATA

(RÓMA.) (Stefani.) XII. Pius pápa Öszentsége husvét első napján a Szent Péter-templomban nagy békeszózatot intézett a világ népeihez. A szózatban többek között a következőket mondotta:

Az Ur Jézus Krisztus annak idején így bucsuzott el tanítványaitól: „Béke veletek.” A békét hangoztatta tehát és ez vigasztaló visszaemlékezés a mai sulyos időkben. A békét óhajtja mindenki, azt emlegetik, de igaznak bizonyultak Jeremiás prófeta szavai: „Béke után kiáltoznak és az nem jön.” Nem is lehet béke, ha a nemzetek között hiányzik a bizalom. A megkötött szerződések és az adott szó elvesztették értéküket. A népek szabad prédái lettek a különböző tanoknak. A helyzet szinte vigasztalan. Mit lehet mégis tenni és kinek a segítségével lehet ellenállani? Csakis Krisztuséval, mert az ő segítségével lehet parancsolni a léleknek és parancsolhat a lélek a testnek. A közzé ér-

dekében kell megalkotni a törvényeket, amelyek az igazságosság és a szeretet szellemét tükrözzék vissza. Ennek a két alkotó elemnek kell érvényesülnie, hogy a földi javak igazságos szétosztásra kerülhessenek.

A legbarátságosabb keretek között

(BUCURESTI.) (Eadar.) Saracioglu török és Gafencu román külügyminiszterek Isztambulban találkoztak, megvitatották az utóbbi napok közös nemzetközi eseményeit a Balkán egyezménybe tartozó államok keretei között. A két külügyminiszter egyetértett abban, hogy a Balkán-egyezmény politikájának békésnek és a biztonságok, illetve a barátságos és a szövetséges népek mi- nél szorosabb kapcsolatainak és függetlenségének megőrzésén kell alapulnia a szaloniki egyezmény szellemében. A nyilatkozat kiadása után Gafencu külügyminiszter a sajtó képviselőinek kijelentette, hogy nincs szükség a közleményhez semmit sem hozzátenni. A török külügyminiszterrel való megbeszélései a legteljesebb egyetértésben folytak le és az együttműködés megállapítása a legbarátságosabb keretek között történt meg. Hasonlóértelmű nyilatkozatot tett Saracioglu török külügyminiszter is, aki örömet fejezte ki, hogy Gafencu külügyminiszter, társával az időközben nemzetközi kérdéseket barátságos szellemben tárgyalhatta. Gafencu külügyminiszter törökországi útjáról hétfőn tért vissza Constantába, ahonnan folytatta útját Bucurestibe.

AZ ALBÁNIAI ESEMÉNYEK

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz csapatok elfoglalták Elbasan és Algiro Castro városokat, ahol nem találtak ellenállásra. Az albán csapatok mindenütt leteszik a fegyvert és a tiszték kéri felvételüket az olasz hadseregbe Tirana házain olasz és albán zászlók lengenek. A főváros már teljesen nyugodt és visszanyerte rendes képét.

OLASZ LAPOK SZERINT FELAJÁNLOTTÁK A SAVOYAI HÁZNAK A KIRÁLYSÁGOT

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz lapok feltűnő helyen közlik, hogy magas albániai személyiségek már az eseményeket megelőző időben felajánlották

Beszéde végén a Szentatya felhívta az egvéneket, népeket és azok vezetőit az igazságosság és szeretet ápolására, majd a Szent Péter-templom erkélyéről urbi et orbi áldást adott, amelyet a téren összegyűlt 100.000 főnyi tömeg érdenállva fogadott.

CIANO GRÓF ALBÁNIAI UTJA

(RÓMA.) (Stefani.) Ciano gróf olasz külügyminiszter — mint már röviden jelentettük — szombaton repülőgépen Tiranába utazott, hogy megismerje a helyzetet. Utánzófényesen fogadták és Úpi, volt miniszterelnök üdvözlő beszédében megemlélt azon kérelmet, hogy fogadja el III. Viktor Emanuel olasz uralkodó az albán királyi címet. Ciano a beszédre válaszolt és kijelentette, hogy a kérelmet tolmácsolni fogja. Tiranából azután Durazzóba, majd onnan Rómába repült vissza, ahol azonnal felkereste Mussolini miniszterelnököt és jelentést tett neki tapasztalatairól.

ZOG KIRÁLY CÖLÖG-ORSZÁGBAN

(ATHÉN.) (Havas.) Zog király görög területre lépett és kijelentette, hogy csak rövid ideig marad az országban, mert néhány napon belül máshova utazik. A menekült uralkodó közelebbi tervei ezidő szerint ismeretlenek.

ÉLELMISZER ÉS PÉNZ A SZEGÉNY LAKOSSÁGNAK

(RÓMA.) (Stefani.) Mussolini miniszterelnök rendeletére a szegénysorsú albán lakosság között megkezdették az élelmiszer és a pénz kiosztásokat, ami egész Albániában osztatlan örömet keltett. Ugyancsak Rómából közlik, hogy a Duce Guzzoni tábornoknak a megszállás programszerű végrehajtásáért a legnagyobb elismerését fejezte ki.

TÁVIRATVÁLTÁSOK

(RÓMA.) (Stefani.) Guzzoni tábornok táviratban tett jelentést Mussolini miniszterelnöknek a kapott paranc-

sok teljesítéséről. A sürgönyre Mussolini ugyancsak táviratban válaszolt és elismerését fejezte ki a teljesítményért. A szófiai albán követ a bevonulás alkalmából a következő sürgönnyel küldötte a Ducenak:

Aki a hazáját igazán szereti, az az olasz seregekben az albán nép fel-szabadítóit üdvözli. Albánia tíz éven át a legnagyobb mértékű elnyomatásban volt, amely alól most szabadult fel.

Több távirat érkezett a Duce címére az albán előkelőségek köréből is, amelyekben az olasz seregeket, mint felszabadítókat üdvözlük.

KÜLFÖLDI UJSÁGÍRÓK AZ ALBÁN FŐVÁROSBAN

(TIRANA.) (Stefani.) Az albán fővárosba nagy csoport külföldi ujságíró érkezett, akiknek az olasz csapatok parancsnoksága teljes mozgási szabadságot engedélyezett, hogy a rend helyreállításról lapjaikat a valóságnak megfelelően értesíthessék.

A KORONA ÉS ÁLLAMKINCSTÁR

(LARISSA.) (Havas.) Zog király Geraldine királyné és mintegy 100 tagú kíséretük külön vonaton Larissába érkeztek. Zog király magával hozta a koronát és az államkincstárt is. Hírek szerint a jövőben Egyiptomban kíván családjával együtt letelepedni.

MEGNYITOTTÁK AZ ISKOLÁKAT

(TIRANA.) (Stefani.) Guzzoni tábornok rendeletére megnyitották az ország összes iskoláit és szabadon engedték Zog király politikai ellenfeleit a börtönökből. A közigazgatást egy ideiglenes bizottság vette át, amely magasrangú tisztből és közéleti előkelőségekből áll. A bizottság hódoló táviratban üdvözölte a Ducet és felkérte, adjon engedélyt az albániai fasiszta párt megalakítására. Ugyanakkor Rómából jelentik, hogy az olasz népnevelésügyi minisztérium egy bizottsága elindult Tiranába a sajtó, rádió és filmszolgálat megkezdésére.

TEMETÉS

(BRINDISI.) (Stefani.) Nagy svász-pompa mellett tegnap temették el azt a 8 tengerész katonát, akik Durazzo elfoglalásakor életüket vesztették. A szertartáson részt vett Badoglio marsall, Starace főtitkár, továbbá a kormány kiküldötte is.

MILYEN EGYSÉGEK HAJTOTÁK VÉGRE A MEGSZÁLLÁST

(RÓMA.) (Stefani.) A megszállást, amely tervszerűen befejezés felé közeledik, az olasz hivatalos jelentés szerint, 4 bersaglieri ezred, 1 gyalogos ezred, 2 páncélos batallion, 2 feketeinges batallion, 1 tüzér divízió hajtották végre. Ezekhez még egy 300 repülőgépen Tiranába szállított 3000 főnyi gránátos ezred is csatlakozott. Guzzoni tábornok egyébként tegnap bevonult Gruia-ba, ahonnan kiáltványt intézett a lakossághoz. A kiáltvány hangoztatja, hogy rendet, köz- és jogbiztonságot, vagyon- és vallásvédelmet ad az albán nemzetnek az uralkodó és a Duce rendeletére.

JAVULT GERALDINE KIRÁLYNÉ ÁLLAPOTA

(LARISSA.) (Havas.) Geraldine ki-

rálné állapota a kiállott izgalmak ellenére is javult. A beteget a örög hatóságok mindennel ellátják és a legjobb orvosok vannak betegágyánál.

ELMENEKÜLT AZ ALBÁN VEZÉRKARI FŐNÖK IS

(TIRANA.) (Stefani.) Az albán vezérkari főnök, aki Zog király bizalmasa volt, Jugoszláviába menekült és kérvényezte a jugoszláv hadseregbe való felvételét.

OLASZ KÖVETELÉSEK

(PÁRIS.) (Rador-Havas.) Egy elmenekült albán személyiség közlése szerint az olaszok Zog királytól a következő feltételek teljesítését követelték: 1. Az olasz csapatok bárhol és bármikor albán területre léphetnek. 2. Az olasz katonai hatóságok szigorúan ellenőrizhetnek minden albániai erődítési munkálatot. 3. Az albániai olaszok teljes polgári egyenjogúsítását az albánokkal, beleértve azt a jogot is, hogy képviselők, vagy miniszterek lehessenek. 4. Az albán külügyminisztérium megszüntetését, ami helyett az albán érdeket külföldön az olasz kormány képviselné. 5. Olasz államtitkárok kinevezését az albán minisztériumokba. 6. A tiranai olasz követ vehessen részt az albán kormányban, míg a római albán követ a fasiszta kormányban. Ugyanakkor rámutattak arra, hogy Albánia költségvetése csak legutóbb is 10 millió lírás deficittel végződött, ami nek eltüntetésére a bevételi tételek 17 százalékos emelése szükséges.

OLASZ CÁFOLAT

(RÓMA.) (Rador.) Megcáfolják azt a hírt, hogy Mussolini Tiranába utazott volna, mert Rómában várja be Páris és London újabb elhatározásait. Az albán végrehajtó bizottság elnöke azonban a tiranai rádióban az olasz kormány kérésére rövid beszédet tartott, amelyben többek között ezeket mondotta: „Albánok! Az olaszok, mint barátok jöttek ide, nem, mint győzők. Békét és anyagi támogatást hoznak nekünk.”

ELENGEDTÉK A POLITIKAI FOGLYOKAT

(RÓMA.) (Rador.) Ciano rendelkezése szabadon bocsátották az összes albán politikai foglyokat.

JUGOSZLÁVIA TOVÁBBRA IS TARTÓZKODÓ

(BELGRÁD.) (Rador.) A jugoszláv kormány továbbra is nagy tartózkodással viselkedik. A közvéleményben azonban bizonyos idegesség tapasztalható.

LÁZAS TEVÉKENYSÉG A DEMOKRATA FŐVÁROSOKBAN

(LONDON.) (Reuter.) A demokrata államok fővárosaiban lázas diplomáciai tevékenység uralkodik, amelyre tekintettel a husvétii ünnepre, aligha volt példa a világháborús éveket kivéve a történelemben. London, Páris és Washington ugyszólván állandó telefon- és kábelösszeköttetésben állnak és a külügyi hivatalokban teljes az üzem.

LONDONBAN

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök megszakítva skóciai pihenőjét husvét első napján reggel visszaérkezett a brit fővárosba. Lord Halifax külügyminiszter azonnal felkereste és vele több órán át tárgyalt, majd fogadta az ellenzéki pártok vezetőit, továbbá Corbin és Maisky francia, illetve szovjet nagyköveteit. Később megjelentek nála a görög, jugoszláv, román és török követek is. Hétfő délelőttre minisztertanácsot hívtak össze, amely három órát tartott és az aktuális helyzettel foglalkozott.

A minisztertanács elhatározta, hogy csütörtökre összehívja az alsóházat, továbbá cáfolatot adott ki azokra a hírekre vonatkozólag, amelyek Korfu brit megszállását közzölték. A cáfolat hangsúlyozza, hogy erre már csak azért sem kerülhetett sor, mert egy ilyen lépés mélyen belevágná Görögország szuverenitásába.

A minisztertanács után Chamberlain fogadta Corbin francia nagykövetet, aki értesüléseket szerzett a megbeszélések határozatairól.

NEM BONTJÁK FEL A BRIT-OLASZ EGYEZMÉNYT

(LONDON.) (Reuter.) Az United Press értesülése szerint Angliában elejtették a brit-olasz egyezmény felbontásának tervét, amelyre nem politikai körök véleménye alapján nincs szükség, mert az albán megszállás nem sérti a Földközi-tengeri status quot.

A helyzetet tegnap délután óta egyébként is lényegesen enyhültnek látják, mert a londoni olasz ügyvivő megjelent a külügyi hivatalban és közölte Halifax lord külügyminiszterrel kormányának nevében, hogy az olasz tervek ténylegesen csak korlátozottak és Rómá-

Miről tárgyalt a brit miniszter-tanács hétfőn

(LONDON.) (Reuter.) A hétfői minisztertanács, amint beavatottak közlik, a következőkről tárgyalt:

Milyen intézkedéseket kellene tenni Görögország megvédésére.

Milyen Korfu helyzete, amelyet az albán hegyekről ágyúkkal el lehet érni.

Összeegyeztethetők-e az albániai események a legutóbb megkötött brit-olasz egyezménnyel.

Az alsóház összehívása.

Tiltakozó jegyzék intézése Itáliához. Szavatosság nyújtása Görögországnak, hasonlóan a Lengyelországnak nyújtotthoz.

A csütörtöki alsóházi ülés előtt újraminisztertanács lesz, amelyen megvitatják a Chamberlain és Halifax által adandó nyilatkozatok szövegét. A nyilatkozatokat egyébként Chamberlain az alsóházban és Halifax a felsőházban fogják megtenni. Biztosra veszik, hogy a nyilatkozatok feletti vita pénteken is tartani fog.

ANKARÁBAN

(ANKARA.) (Havas.) A török minisztertanács tegnap ülést tartott, amelynek folyamán az új helyzetet beszélték meg. A minisztertanács elhatározta, hogy a fejleményeket tovább is nyugalommal várja be. A külügyminiszter teheráni útja azonban elmarad. A külügyminiszter az iraki trónörökös esküvőjén vett volna részt.

PÁRISBAN

(PÁRIS.) (Havas.) A francia fővárosban husvét elsőnapján Lebrun elnök kihallgatáson fogadta Bonnet külügyminisztert és tájékoztatta magát a helyzetről. Utána minisztertanács volt Daladier, elnökle mellett, amelyen résztvettek a hadsereg különböző fegyvernemeinek főnökei is. Daladier és Bonnet ismertették a helyzetet, amely után hosszas megbeszélés kezdődött. Hivatalos jelentést a tárgyalásokról nem adtak ki. Délután Bonnet fogadta Eric Phipps brit nagykövetet. Hétfőn a Quay d'Orsay egymásután jelentek meg a brit, jugoszláv, görög, török, lengyel és szovjet követek, akikkel Bonnet hosszabb megbeszélést folytatott. Ugyancsak Párisból közlik, hogy

A kabinet elhatározta a szerdára tervezett minisztertanács mára való előhozását, aminek francia politikai körök véleménye szerint igen nagy jelentősége van.

Ugyancsak Párisból közlik, hogy az állandó honvédelmi tanács Daladier elnökletével ülést tartott, amely négy óra hosszat tartott. Jelentés nem adak ki a megbeszélésekről.

RÓMÁBAN

(RÓMA.) (Sefani.) Rómában a demokrata részről megindult diplomáciai tevékenységet nyugodtan ítélik meg. A Popolo di Roma a következőket írja:

Olaszország nem gondolt Görögország megtámadására és ezért nevétsége, a brit műaggodalom. Még nevétségesebb a műfelháborodás Albánia megszállása miatt, amikor az olasz érdekeket az 1915 és az 1921 évben megkötött egyezménynek az albán területekre elismerték. Ezt megerősítette a legutóbbi brit-olasz egyezmény is. Ha Anglia mégis következtetéseket volna le az eseményből, amelyhez semmi köze nincs, megteheti. Ez azonban az olasz elhatározásokat egyáltalában nem másítja meg és nem is tartóztatja fel.

nak nincs szándékában Jugoszlávia vagy Görögország területi és politikai, valamint gazdasági érdekeit sérteni. Hasonló nyilatkozatot adott gróf Ciano külügyminiszter lord Perth római brit nagykövetnek.

ELHAGYTÁK AZ OLASZ VIZEKET A BRIT VENDEG HAJÓK

(SANREMO.) (Stefani.) A Sanremóban horgonyzó két brit vendég hadihajó husvét első napján takarodót fujt a városban tartózkodó legénysége és tisztjei számára és amikor azok a fedélzetre siettek, elhagyta az olasz vizeket.

BERLINBEN

(BERLIN.) (DNB.) A német közvélemény legnagyobb mértékben helyesli az olasz eljárást és üdvözi Mussolinit abból az alkalomból, hogy határozott kézzel javította meg Itália hatalmi helyzetét. A kormány egyébként cáfolatot adott ki arról a hírről, amely szerint

a londoni és párisi német nagykövetei utasítást kaptak volna arra, hogy szállítsák haza az Angliában és a Franciaországban élő németeket.

WASHINGTONBAN

(WASHINGTON.) (United Press.) Az albániai eseményekkel kapcsolatban Roosevelt elnök kijelentette, hogy az európai helyzetet feszültség látja és komolyan tart a kirobbanástól.

Hasonlóképpen nyilatkozott Cordell Hull külügyi államtitkár is. A husvétii szünetet egyébként az USA-ban sem tartották meg, mert a külügyi hivatal tisztviselői szolgálatban voltak és úgy az államfő, mint a külügyek vezetője állandóan érdeklődtek a további fejleményekről.

GÖRÖG CÁFOLAT

(ATHÉN.) (Havas.) A görög kormány hivatalosan cáfolja az egyik külföldi hírszolgálatú azon közlését, hogy a görög kabinet külügyi vezetője valamelyik nagyhatalom (Anglia) segítségét kérte volna. Görögországban — írják a lapok is — a hangulat feszült ugyan, de nem nyugtalan, mert nem tartanak attól, hogy Róma bármilyen görög érdekeket sértő lépést tenne.

ATHÉNI RÁDIÓNYILATKOZAT

(ATHÉN.) (Havas.) Miután a görög közvélemény nyugalmát az albániai események jelentősen megzavarták, a kormány rádiónyilatkozatot adott ki, amely közli, hogy a görög kormány birtokában van annak az eszköznek, amellyel meg tudja védeni az ország függetlenségét.

ROMÁN DIPLOMATÁK TÁRGYALÁSAI

(LONDON.) (Rador.) Tilea román nagykövet tegnap délután hosszabb megbeszélést folytatott Halifax külügyminiszterrel. Ugyanakkor Brüsszélből jelentik, hogy Pierlo miniszterelnök hétfőn Radulescu Mehedinici román követet fogadta.

ANGOL INTÉZKEDÉSEK MÁLTÁN

(WALETTA.) (Rador-Reuter.) Málta szigetén az angol lég- és partvédelmi csapatok létszámát megfelelőképpen növelték.

BIZTOSÍTÉK GÖRÖGORSZÁGNAK

(ATHÉN.) (Rador.) A Havas jelentése szerint az olasz kormány határozott biztosítékokat nyújtott a görög kormányának arra nézve, hogy Görögország függetlenségét teljes mértékben tiszteletben tartja.

HOLLANDIA ÓVATOS

(BRÜSSZEL.) A holland kormány fontos biztonsági intézkedéseket tett, főképpen érvénytelenítette a katonának husvétrá adott szabadságolásokat.

DIPLOMÁCIAI TEVÉKENYSÉG

(PÁRIS.) (Rador.) Párisban és Londonban husvét alatt élénk diplomáciai tevékenység folyt. Bonnet többek között az albán ügyvivőt és az orosz követet, Halifax az amerikai nagykö-

vetet és a görög követet fogadta. Chamberlain, Daladier, továbbá Roosevelt és a pápa az amerikai albán társaságoktól táviratokat kaptak, amelyben Albánia függetlenségének biztosítására közbenjárásukat kérik.

A japán és német sajtó az albániai lépéseket a tengely természetzerű védelmi intézkedéseinek tekinti.

A FESZÜLT VILÁGPOLITIKAI HELYZETRE VALÓ TEKINTÉSTTEL

(PÁRIS.) (Rador.) Számos görög ellenzéki vezető meglelt a miniszterelnök és vezérkari főnök előtt és közölték, hogy a feszült világhelyzetre való tekintettel, mindenben támogatni kívánják a kormányt külpolitikai lépéseiben.

A TÁVOLKELETI HARCOK

(CSUNKING.) (Rador.) A kínai központi ügynökség közli, hogy a déli arcvonalon a japánok és kínaiak között teljes erőből feléledtek a harcok.

FRANCIA SAJTÓHANGOK

(PÁRIS.) (Rador.) A sajtó az albániai eseményekkel foglalkozik. A Jour szerint Olaszország Rhodosban és a Dodekanezoszban élénk tevékenységet fejt ki, amelyek részben Görögország, Törökország és Jugoszlávia ellen szólnának. A híradás azonban még komoly megerősítést igényel.

AMERIKAI ÁLLÁSPONT

(WASHINGTON.) (Rador.) Az amerikai politikai, továbbá Roosevelt és Cordell Hull álláspontja szerint az albániai események kétségtelenül a világbéke elleni újabb fenyegetést jelentenek. Olaszország megsértette a Kellogg-egyezményt és adott esetben meg kell vizsgálni a semlegeségi törvényt, hogy az Olaszországba való hadianyagkivitelt megtiltsák.

GÖRÖG AGGODALMAK KORFU MIATT

(PÁRIS.) (Rador.) Az angol és francia nemzetvédelmi bizottságok a husvétii ünnepek alatt élénk tevékenységet fejtettek ki és a hadsereg képviselőivel fontos megbeszéléseket folytattak. Minthogy görög részről aggodalmaskodnak Korfu szigetének esetleges olasz részről való birtokbavétele miatt, ez a kérdés is beható megbeszélés alá került.

MIT TERVEZ A HOLLAND KORMÁNY

(LONDON.) (Rador.) A Daily Express amszterdami jelentése szerint a holland kormány azt tervezi, hogy háborús veszély esetén, Hollandia egyharmad részét, köztük Hága, Rotterdam és Amszterdam, a töltések átszakításával víz alá borítja.

A LENGYEL-NÉMET VISZONY

(LONDON.) A Daily Express, jelenti, hogy Ribbentrop fogadta Lipsky lengyel nagykövetet, akivel közölte, hogy a lengyel-német viszony normálissá csak akkor válhat, ha Lengyelország hazaküldi a fegyverbehívott tartalékosokat. Ezeknek a száma a száma a lap szerint mintegy 600 ezer lehet.

IR-ANGOL-AMERIKAI TÁRGYALÁSOK

(DUBLIN.) (Reuter.) A Sunday Times szerint London, Washington, Dublin és Belfast között fontos tárgyalások vannak, amelyek szerint háború esetén

Irország megnyitja kikötőit az amerikai hadihajók számára.

A tárgyalások már annyira előrehaladtak, hogy e héten sor kerül a szerződés megkötésére is.

MA MUTATJA BE MEGBIZÓLEVELÉT A BURGOSI BRIT KÖVET

(BURGOS.) (Reuter.) Petersen angol követ ma mutatja be megbízólevelét Franco tábornoknak. Az ünnepélyes akción jelen lesz Jordana külügyminiszter is.

UJ ANGOL JAVASLAT KÉSZÜL A PALESZTINA-KÉRDÉS MEGOLDÁSÁRA

(KAIRÓ.) (Reuter.) Egyiptomi politikai körök közlik, hogy a Palesztina-probléma megoldására új angol javaslat készül, amelyet valószínűleg még e héten közölnek az egyiptomi kormánnyal. A javaslat tekintetbe veszi az arabok követeléseit és állítólag nagy kedvezményeket nyújt nekik.

Szamos királyi helytartóság közleménye

Szamos királyi helytartóság M. O. N. T. osztálya 579-1939. szám alatt a következő közlésére kérte fel lapunkat. A nemzetvédelmi minisztérium légvédelmi csoportjának 9035-1929. számú rendelete értelmében a szamosi királyi helytartóság részére Kolozsvár városában a légvédelemről tájékoztató tanfolyamokat rendeznek azoknak a magánszemélyeknek számára, akik ezekben a munkálatokban a jövőben részt akarnak venni és tájékozódni a légvédelemről veszély esetén, továbbá a harci és gyújtógázak elleni védekezésről. Az információs tanfolyamok április 23-án kezdődnek a városháza ülés-termében és két csoportban rendezik meg azokat. Az I. csoport számára április 30., május 1., 7. és 14. napjain, a II. csoport számára május 21. és 28. napjain, továbbá június 4-én, 11-én és 18-án. Az előadásokat naponta d. e. 8-13 és d. u. 16-18 órák között tartják. A tanfolyamokon résztvevő magánszemélyeket a légvédelmi szolgálatba osztják be az idevonatkozó rendelkezések szerint. A tanfolyamokra április 15-éig bezárólag lehet jelentkezni személyesen, vagy bélyeges írásbeli kérvényben, amelyben fel kell tüntetni a jelentkező nevét és előnevét, foglalkozását, nemzetiségét, személyazonossági igazolványának számát, lakhelyét, továbbá azt, hogy a légvédelem terén jövőben milyen irányban kíván az illető tevékenykedni. A különleges szakmájú cégek névjegyzékben terjeszthetik elő jelentkezési kérésüket, felsorolva a jelentkező alkalmazottaikról az idevonatkozó adatokat. A tanfolyamokon jelentkezhetnek a vállalatok vezetői, igazgatósági tagjai és adminisztratív személyzete, nem vehetnek azonban részt a szakiparosok és sz. munkások, akiknek idevonatkozó kiképzése a vonatkozó törvény szerinti kiképzési hetek keretében történik meg. A kéressel egyidejűleg minden résztvevő részéről két fénykép csatolandó, továbbá csatolni kell a pénzügyigazgatóság nyugtáját 200 lej befizetéséről, amely a tanfolyam megszervezési és megrendezési költségeire szolgál. Minden jelentkező vigye magával a tanfolyamokra a személyazonossági igazolványát, az 1935. évi típusú gázálcát, 100 gram alkoholt, vagy troximetilt a gázálc fertőtlenítésére, továbbá egy csomag vattát. Azok a magánszemélyek, akik a légvédelem szolgálatában tevékenykednek anélkül, hogy ezt a tanfolyamot elvégezték volna, az idevonatkozó törvényes rendelkezések szerinti büntetésekkel sújtják. A közleményt a tanfolyam igazgatósága nevében Vlad Miron repülőparancsnok írta alá, továbbá Hodor tartományi vezértitkár és a MONT osztályfőnöke.

A HADKIEGÉSZÍTŐ PARANCSONOKSÁG KÖZLEMÉNYE. A kolozsvári hadkiegészítő parancsnokság Tigănas Nicolae ezredes és Cotuțiu Emil százados, a II. mozgósítási iroda főnöke aláírásával 1102—1939. szám alatt a következő közlésére kérte fel lapunkat: A területi parancsnokság vezérfelügyelőjének 3007—1939. számú rendelet értelmében mindazok a tartalékos tisztek, akik Kolozsmegye területén vannak és szabályszerű hadfelszereléssel rendelkeznek, amellyel mozgósítás céljaira rendelkezniük is kell, kötelesek legkésőbb ezévi május 1-éig jelentkezni a kolozsvári hadkiegészítő parancsnokságnál katonai felszerelésselükkel (kard, revolver) valamint a nemzetvédelmi minisztériumtól kibocsátott jelenlegi igazolványukkal, hogy a hadfelszerelésükre vonatkozó újabb igazolást a kolozsvári hadkiegészítő parancsnokságtól átvigyék. A koncentrációra behívottak az illetékes katonai egységeiknél kötelesek jelentkezni.

Anglia telelmetes hadi ereje

Napi kétmilliárd lejt költ Nagy-británia nemzeti célokra

(LONDON.) A Párisban megjelenő Candide című folyóirat Stéphane Lauzenne tollából szenzációs cikket közöl arról a nagyarányú fegyverkezésről, amelyet Anglia folytat. A cikkből kiderül, hogy Anglia minden eshetőséggel számolva a legmesszebbmenő előkészületeket teszi a maga érdekeinek biztosítására. Valósággal háborús jellegű fegyverkezés folyik Angliában, amelynek azonban nincs támadó célja, hanem kifejezetten védekező jellegű. Az 1937—1942. alatti 5 éves időszakban Anglia 1500 millió fontsterlinget, 270 milliárd frankot, a romániai pénzben egybillió 620 milliárd lejt fordít fegyverkezési célokra. Csak a folyó évben 500 millió fontsterlinget, lejtben 600 milliárd lejt fordít Anglia fegyverkezési célokra, ami megfelel a Románia 25 évi költségvetésének.

Jellemző az angol gazdasági élet hallatlan szilárdságára és biztonságára, hogy ezeknek az óriási összegeknek ellenére is az angol közélet menete teljesen nyugodt és a pénzpiacra sem érezhető semmiféle nyugtalanság.

A TENGERÉSZETI LORD NYILATKOZATA

Anglia biztonság érzetere jellemzőek azok a szavak, amelyeket a tengerészeti lordok egyike a napokban tett. Ha netalán háború törne ki a közeli jövőben. Anglia arra sokkal jobban fel van készülve, mint 1914. évben. A tengereken abszolút uraknak érezzük magunkat. Sokkal nagyobb számú dreadnought-al (legnagyobb fajtájú hadihajó) rendelkezünk, mint Németország és Olaszország együtt. A gyors csatahajóink száma kétszer akkora, mint a Berlin-Róma tengelyé. Repülőgép anyahajóink száma is jelentősen felülmúlja Berlinét és Rómát. Torpedóvadász hajóink száma a tengelyét hétszeresen mulja felül, ágyunaszádaink száma pedig ötszörösen. A tengeralattjárók számának tekintetében is jelentős fölényben vagyunk.

A tengerészeti lord nem utalt arra, hogy egy esetleges háborúban Anglia emellett számításba veheti jelentős mértékben Franciaország és az Egyesült Államok tengerészeti haderejét is, ami az erőviszonyokat még csak jelentősen fokozhatja, a szigetország előnyére. Az idei költségvetési évben Anglia tengerészeti költségvetése 150 millió fontsterlinget, vagyis 162 milliárd lejt tett ki. Anglia tengerészeti ereje a világ 63 millió tonnás hajóerejéből 23 millió tonnát, körülbelül egyharmadát képviseli. 1938-ban Anglia 276 kereskedelmi hajót bocsátott vízre, a világ hajótermelésének 34 százalékát. Jelenleg Anglia 2476 gőzessel rendelkezik.

A LÉGI HADERŐK

Egy diplomata Anglia fegyverkezésével kapcsolatban azt mondta: „Párisban sokat beszélnek még a halak is, Londonban azonban még a papagályok is hallgatni szoktak.” Ezzel a kissé önhitt hangzó kijelentéssel az angol diplomata azt akarta jellemezni, hogy Anglia keveset beszél és sokat cselekszik. Senki sem tudja például, hogy mennyi repülőgép készül most Anglia területén. Bizonyos azonban, hogy már 1918. vége felé Angliában 340 repülőgépet tudtak havonta előállítani. Ezt a termelési hányadot azóta bizonyosan a múlt csak növelni tudták. Anglia az elmúlt évben már 25 legkitünőbb harcirepülőrajjal rendelkezett, amelyeknek 900 kivételes gyorsaságú repülőgép és 1800 tartalékra áll a rendelkezésére. Van ezenkívül 650 legújabb fajtájú bombavető repülőgép. hivatalos kimutatások szerint ma Angliában 400 repülőgépet készítenek havonta, de ez a szám a valóságban sokkal nagyobb. Amennyiben valamely támadás érné a brit szigetországot, így a repülőgéptermelés üteme

egyszeriben felszökne az '18. évi mérhetetlen méretű termelésre, vagyis több ezer legújabb típusú repülőgépet állítanak elő havonként. Tény az is, hogy Anglia légi fegyverkezése az utolsó három évben óriási fejlődést ért el. A személyzet létszáma az utolsó három év alatt megháromszorozódott, a legutolsó fél évben pedig további 20 százalékkal emelkedett. Anglia repülési kiadásai ebben az évben 213 millió fontsterlinget, vagyis 222 milliárd lejt tettek ki.

A SZÁRAZFÖLDI HADSEREG

Anglia szárazföldi hadseregének létszáma a kiegészítő szolgálatok hozzászámításával 531 ezer főt tesz ki. Nagybritanniában nincs kötelező katonai szolgálat de erre az eshetőségre is fel vannak készülve. Ezenkívül fel-

Amikor a halállal fenyegetett nő a börtönbe akar menekülni -- életbiztonsági okokból

(ALGIR.) Szokatlan eset játszódott le a napokban a rendőrség irodájában. Telefon csendült, majd egy izgatott női hang hívta a rendőrséget az egyik közeli szállodába, azzal, hogy élete a legnagyobb veszélyben forog. A rendőrség két detektívje azonnal kiszállt a helyszínre, de a szállodai szobába csak nagynehezen tudtak bejutni, mert a bennelakó Baurelac asszony rettegve a haláltól, csak nehezen akarta őket beengedni. Azután valóságos idegrohamok között adta elő, hogy 41 éves lengyel származású, aki egy Achmed Latrache nevű benszülőttnek volt a barátnője Nemrégiben az algiri sorsjátékon másfélmillió frankot nyert. Ebből a barátjának egy 90.000 frankos autót és egy 400 ezer frank értékű házat vásárolt, de a férfi az egész hatal-

állították az utóbbi nemzetközi események hatása alatt az ugynevezett nemzeti nyilvántartást, amelybe beletartoznak az összes hadviselt férfiak, akiket szükség esetén nyomban be tudnak hívni fegyverszolgálatra. Anglia minden pillanatban a kontinensre tud küldeni 13 gyalog, 3 motorosított területi hadseregbeli, három tank és hat egyéb hadosztályt akkor, amikor 1914-ben csupán hat hadosztályt tudott erre a célra azonnal mozgósítani. Ma viszont 25 hadosztályt, vagyis négyszer annyit, mint 1914-ben. A szárazföldi hadseregre az idei költségvetési évben Anglia 161 millió fontsterlinget költ, lejtje átszámítva 168 milliárdot.

Mint ezekből az adatokból kitűnik, Anglia naponta átlagosan kétmilliárd lejt költ nemzetvédelmi célokra.

Ezek a számok féltelmetes erővel mutatják meg a mérhetetlen hadierőt, amelyet a csak zsoldos hadsereggel rendelkező Anglia már a mai viszonyok között is képvisel, de amelyet háború esetén még rendkívüli mértékben megsokszorozhat.

mas vagyont követelt tőle és azzal fenyegette meg, hogy ha nem adja át neki a még megmaradt körülbelül egymillió frankot, úgy megöli. Azóta alandóan halálrémületben él és ezért arra kérte a detektíveket, hogy vigyék a rendőrségre és zárják börtönbe, hogy ott biztonságban lehessen. A rendőrbiztos azonnal beidéztette a halállal fenyegetődő benszülőttet és azt őrizetbe vette, egyben pedig megnyugtatta a valósággal örülteként viselkedő nőt, hogy a rendőrség gondoskodni fog élet- és vagyonbiztonságáról. Ugyanakkor közölte a benszülőttel azt is, hogy amennyiben bármit kísérel meg barátnője ellen, úgy a fennálló törvények értelmében a lehető legszigorúbban fogják büntetni.

Németország átadja Olaszországnak Csehország hadfelszerelését

(LONDON.) A Daily Telegraph fel-tűnő cikkben számol be arról, hogy a Brenner-hágón hatalmas méretű fegyverszállítás folyik Németországból Olaszországba. A fegyverszállítás már napok óta tart és egyre nagyobb ütemben folyik. Az angol lap értesülései szerint a németek az olaszok rendelkezésére bocsátották a cseh hadsereg ágvuit, municióját és gépfegyvereit.

Erre a felrészítésre nagyon is szükség volt, mert az olasz hadsereg felszerelésének egyrésze nagyon kiöregedett. A Daily Telegraph szerint a cseh hadfelszerelés egyrésze olyan modern volt, különösen a könnyű tüzérség, a tank és a légháritó ágyuk, hogy azokat a német hadsereg a maga számára tartotta meg.

Reuter jelenti:

(DAMASZKUSZ.) A szír parlamentben megismételték a Szíria-Irak egyesítésére vonatkozó javaslatot.

(BURGOS.) A Burgosba kinevezett ir követ bemutatta megbízólevelét a Caudillonak.

(RÓMA.) Az iraki kormány bejelentette, hogy résztvesz az 1941. évi római vilákiállításban.

(TRIPOLIS.) Göring marsall és felesége megérkeztek Tripolisba, ahol Balbo kormányzó ünnepélyesen fogadta őket.

(MOSZKVA.) A volt GPU főnököt Jesovot legutóbbi állásából is elbocsátották és vád alá helyezték.

(BERN.) Graumünden Kantonban egy sziklaomlás eltemetett egy gyermeküldözést hozat, amelyben 28 gyermek tartózkodott. 5 meghalt, 12-öt még nem sikerült kiadni a romok alól.

(RIO DE JANEIRO.) A brazil kormány törvénytervezeten dolgozik, amely lényegesen kiterjeszti az elnök hatáskörét.

(LONDON.) A husvétünnep alatt Glasgowban és Manchesterben követ-

tek el bombamerényleteket.

(JERUZSÁLEM.) A terrorcselekmények tovább tartanak. Haifában két arabot, Ghazában egy zsidó segédrendőrt és Bethlehembben egy brit katonát lőttek le.

(SZÓFIA.) A bolgár hatóságok újabb kommunista szervezkedésről rántották le a leplet. 21 személyt, közöttük 6 diákleányt letartóztattak.

— Göbbels ellátogat Ankarába. Isztambulból jelenti a Radornak a Stefani iroda: Szerdán Isztambulba érkezik Göbbel, német propagandaügyi miniszter s innen ellátogat Ankarába.

— Szerdán kezdődik a rendes hivatali munka. Bucurestiből jelenti a Rador: A minisztériumok és közhivatalok Szerdán délután 4 órakor kezdik meg újból husvétünnepi rendes működésüket.

— Meghalt Vaitoianu tábornok. Alexandru Vaitoianu tábornok, a hasonlónévű tábornok-koronatanácsos testvére tegnap meghalt.

TESTEDZÉS

Döntetlenek napja a Nemzeti Bajnokságban
Pontot veszített az élvonalas Venus - Hatalmas küzdelmet
vivott a Victoria a feljavult Kinizsivel - Döntetlen az aradi
rangadó - Mindkét pontot elrabolta az UDR a Rapidtól

Kéthetes kényszerű pihenő után husvétvasárnapján játszották le a román nemzeti bajnokság negyedik fordulóját, amely egész sereg meglepetést hozott. A legnagyobb feltűnést keltette az otthon játszó Rapid veresége kellette az UDR-tól. Nem kevésbé meglepő a Venus pontvesztése sem a lebeszült Sportul Studentesc csapatával szemben. A Victoria kemény küzdelmet vívott a Kinizsivel, de győzni a rendkívül feljavult temesvári csapat ellen nem tudott.

(KOLOZSVÁR.) Kinizsi—Victoria 2:2 (2:1). 2000 néző, bíró: Mihai Augustin (Bukarest). A Victoria volt a többet támadó, csatárai azonban nem tudtak boldogulni a kitűnően játszó temesvári védelemmel szemben. A Kinizsi szerezte meg a vezetőt. Schaff szabadrugásból Czuczula a kolozsváriak hálójába továbbította. (5 p) A 12. percben született meg az egyenlítő gól. Tárnu ideális sarokrugásából Cornea ivelte a temesvári kapuba a labdát. Változatos játék után a 34. percben Thierjung kicselezte a Victoria védőket és beadásából Bajusz vezetéshez juttatta a Kinizsét. A második félidőben a Victoria nagy elszántsággal dobta magát harcra és a 25. percben Pop III. éles lövéssel megszerezte az egyenlítést. A mérkőzés végéig igen erős harc folyt a győztes góllért. Az offenzíva azonban meddő maradt. A két csapat a következő összeállításban játszott:
Kinizsi: Leitersdorf — Röck, Kohl — Wetzler III., Hoffmann, Schaff — Szilárd, Czuczula, Klimek, Bajusz, Thierjung.
Victoria: Seps — Cocuban I., Felecan I. — Páll, Pop III., Nistor — Tárnu, Szántay, Cocuban I., Felecan II., Cornea.
(BUKAREST.) Venus—Sp. Studentesc 2:2

(2:1). 8000 néző, bíró: Kifando A bajnokság élvonalas csak nagy küzdelem árán tudta megmenteni az egyik bajnoki pontot. A bíró a Sp. Studentesc két szabályos gólját nem adta meg lesállítás címén és ezért a közönség hatalmas tüntetést rendezett ellene. Góllövők: Ploesteanu és Orza, illetve: Constantinescu és Marinescu.
(BUKAREST.) UDR—Rapid 4:3 (3:0). Bíró: Oprisenscu (Jasi). A resicaiak eredményes játékkal a nap legnagyobb meglepetését szolgáltatták. A Rapid csap a második félidőben tért észhez, de akkor azonban a resicaiak góllövést behozni nem tudta. Góllövők: Zsizsik (3) és Păcuraru, illetve: Barátky (2) és Bogdan.
(ARAD.) AMTE—Gloria 1:1 (1:1). 2500 néző, bíró: Ritter. Csapkodó, nivótlan mérkőzést vívott a két csapat. Fritz lőtte az első gólt, majd félidő végén Batrin egyenlített.
(PLOESTI.) Tricolor CFPV—Juventus 1:0 (1:0). 5000 néző, bíró: Ceureanu. A ploestiek megérdemelték a győzelmet, kis szerencsével nagyobb gólarányt is elérhetek volna. Az egyetlen gólt Kocsis lőtte az első félidő 36. percében.

Súlyos vereséget szenvedett a Victoria a Marinescu-Kupában

(BUKAREST.) Husvéthétfőjén kezdődött meg a kétnapos küzdelem Marinescu Gabriel tábornok kupájáért. Az első napi mérkőzések nagy meglepetése a Victoria súlyos veresége volt a Venustól.
Venus—Victoria 7:2 (4:1). 8000 néző, bíró: Caucin. A kolozsvári csapat a vasárnapi erős mérkőzéstől, valamint az éjszakai utazástól fáradtan és több tartalékkal nem tudott komoly ellenállást kifejteni a Venus csapatával szemben, amely sokkal nagyobb játékot vágott ki, mint vasárnap. Góllövők: Enea (2), Bodola (2), Orza,

Ploesteanu és Jordache, illetve: Cocuban II. (2).
Ripensia—Rapid 5:3 (2:2). 11.000 néző bíró: Petrescu. A bajnoksapat küzdelem után nyert. A gólok sorrendje: I. f. 8 p: Sepi 1:0, 11 p Bindea 2:0, 28 p Auer 2:1, 29 p Auer (11-es) 2:2, II f. 10 p Oprea 3:2, 35 p Ciolac 4:2, 36 p Oprea 5:2, 43 p Auer 5:3.
Ma, husvét harmadnapján a két győztes és két vesztes csapat kerül szembe egymással.

Egy győzelem, egy vereség a FC München vendéglátó mérlege

A FC München 1860 labdarugócsapata a husvét ünnepeken Temesváron, illetőleg Lugoson szerepelt. Első nap a Ripensiatól vereséget szenvedett, második nap a Vulturii ellen simán győzött.
(TEMESVÁR.) Ripensia—FC München 1860. 2:1 (2:1). 3000 néző, bíró: Jania. A müncheniek igen jó futballt játszanak, az utazásokozta fáradalmakat azonban nem pihenték ki és az adott körülmények között vereségük megérdemelt volt. Már a 4. percben gólt lőttek a müncheniek Burger révén. A 21. percben Sepi egyenlített, majd a 42 percben Marcu beállította a végeredményt. A második félidőben mindkét csapatnak többször volt gólhelyzete, a csatárok azonban hibáztak.
(LUGOS.) FC München 1860—Vulturii 4:1 (2:1). 2000 néző. A müncheniek husvét hétfőjén tudásuk egész fegyvertárát felvonultatták és biztonságosan győztek. Góllövők: Janda, Schiller, Burger, Mithuller, illetve: Mayer.

Husvét barátságos mérkőzések

(NAGYVÁRAD.) Törökvs—NAC 3:1 (2:1). Meglepetés! Góllövők: Cretu (2) és Bonatia, illetve: Zilahi — Hétfőn: NAC, Törökvs vegyes Gloria 3:1 (1:0). Góllövők Geczó (2) és Bonatia, illetve Fritz.
(BRASSÓ.) ACFR—Brassói vegyes 5:5 (2:2). Hétfőn: Kinizsi—ACFR 5:2 (2:1). Góllövők: Malita (2), Klimek (2) és Wagner (öngól), illetve: Ströck és Dömény.
(ARAD.) Hétfőn: AMTE—TMAC 1:0 (1:0). A győztes gólt Perneki rugta a 36. percben.
(SZATMÁR.) FC Carpați—Olimpia 2:1 (1:0). Góllövők: Szőke és Szerémy IV., illetve: Joyiciu.

(RESICA.) RMTE—Craiovan 4:2 (3:1). — UDR vegyes—Banatul 2:0 (1:0). — Hétfőn: Craiovan—RMTE 2:2 (2:1) — UDR vegyes—Banatul 11:1 (6:0).
(BUKAREST.) Macabi—Olimpia 4:2 (2:1) Hétfőn: Macabi—Sportul Studentesc 5:0 (3:0). — Juventus—Tricolor (Ploesti) 2:2 (2:1).

Kitűnően szerepelt a KAC Sepsiszentgyörgyön

(SEPSISZENTGYÖRGY.) A husvét ünnepek alkalmával a KAC labdarugócsapata vendégszerelt a székely városban és sportszerű fellépésével és kitűnő játékkal igen nagy rokonszenvvel találkozott. A kétnapos körmérkőzés eredménye: Oltu—Corvin 3:1 (2:1).
KAC—SMTE 3:0 (2:0). A kolozsvári piros-fehérek góljait Harach (2) és Bakos lőtték.
Oltu—KAC 3:2 (3:0). Nagy küzdelem után dönt el a mérkőzés sorsa a sepsiszentgyörgyiek javára. Góllövők: Barabás (2) és Ince, illetve: Rámai (2).
SMTE—Corvin mérkőzés elmaradt.

Bukarest és Nagyszeben megyé tovább az Unirea-Kupában

Husvétvasárnapján két Unirea Kupa mérkőzést játszottak le. Bukarest Ploesti-vel, Nagyszeben Arad ifjúsági válogatottjával mérte össze erejét.
(BUKAREST.) Bukarest—Ploesti 3:0 (1:0). A főváros ifjúsági válogatottja nagy szerű játékot nyújtott és pillanatig sem volt kétség a győzelmé.
(NAGYSZEBEN.) Arad—Nagyszeben 1:1 (1:0). Bár a mérkőzés döntetlenül végződött, a nagyszebeniek jutnak tovább, mivel a Kupa-szabályzat a fiatalabb csapatot juttatja előnyhöz.

KÉT GYŐZELMET ARATOTT AZ UJPEST LÜTTICHBEN. Lüttichből jelentik: Az Újpest labdarugócsapata az ünnepek alatt két mérkőzést játszott. A kitűnő magyar együttes mindkét meccset ragyogó játékkal nyerte meg. Husvétvasárnapján az SK Pilsen volt az újpestiek ellenfele, amelyet 3:0 (1:0) arányban győzött le Zsen geller, Kállay és Jobbágy góljaival. Husvéthétfőjén a lüttichi válogatott ellen 6:3 (2:1) arányú győzelmet harcoltak ki a magyarok Zsengeller (2), Kállay (2), Kocsis és Jobbágy góljaival.

Botrányba fulladt a bécsi husvét torna
A Ferencváros lénykorára emlékeztető játékkal nyerte a négyes körmérkőzési

(BUDAPEST.) A közép-európai labdarugás legnagyobb husvét eseménye a Budapest-bécsi négyes torna volt, amelyen a Ferencváros, Hungaria, Austria és a Wacker vett részt. A körmérkőzés, amely husvétvasárnapján Budapesten kezdődött, majd husvéthétfőn Bécsben folytatódott, súlyos botrányba fulladt.
A torna sorsát eldöntő Ferencváros—Wacker mérkőzésen a bécsi közönség, ami kor látta, hogy csapata nem kerül el a vesztés szörnyű botrányra robbantott ki. A közönség Toldinak egy akciója után hatalmas tüntetést rendezett a magyar játékos ellen. A játékvezető a közönség terrorjától vezérelve, kiállította Toldit, aki vonakodott elhagyni a pályát. Később Kiss gáncsa miatt újabb botrány tört ki. A közönség betódult a pályára és hiába volt a rendőrség közbeavatkozása, a pályát megtisztítani nem lehetett s erre a játékvezető a második félidő 36. percében, amikor a Ferencváros 4:2 arányban vezetett lefújta a mérkőzést.
A kétnapos torna részletes eredménye: (BUDAPEST.) Ferencváros—Austria 6:1 (3:1). A magyar bajnoksapat a hagyományos „husvét” formáját játszotta ki és

Kispest—AKS Kattovitz 2:1 (2:0). A kispestiek góljait Déri lőtte.
Szeged FC—Orosháza válogatott 5:1 (1:0). A szegediek Orosházán nagyszerű játékkal győztek.
Nagyon jó a magyar uszótánpótlási Budapestről jelentik: A fedetűszódában rendezett próbaversenyen a fiatal magyar uszók kitűnő képességeket árultak el. Eleméri a 100 m-es gyorsúszásban 1 p 00,6 mp-es időt uszott és maga mögött hagyta Körösit, 200 m gyorsúszásban Vágházi 2 p 18,6 mp alatt győzött.
Kürmőzy Zsuzsi, a kitűnő magyar teniszjátékos mérkőzésen az északi angol teniszjátékos versey elődöntőjébe jutott.
Olasz bajnokság. Torino—Milan 3:2, Novara—Liguria 1:0, Lazio—Juventus 1:0, Bologna—Triestina 2:0, Livorno—Lucchese 1:0, Genova—Roma 2:0, Napoli—Ambrosiana 2:1, Bari—Modena 1:0. A Bajnokság állása: 1 Bologna 36 pont, 2 Torino 32 p, 3 Ambrosiana 31 pont.
Wija—Elektromos Budapest (1:0 (1:0)). A magyar csapat Krakókban elvesztette az első mérkőzését.

Szemvegeket orvosi előírás szerinti készítenk.
Speciális ácelláruk raktáron.
Prima a l p a c c a evőszközök feltűnő olcsó áron.
Kun Máttyás Fia R. T.-nél
CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2.

Rádió

KEDD, április 11.
Bucuresti. 14,10: Hírek. 18: Marcu zenekar. 19: Tánclémez. 20: Felolvasás. — 20,15: Rádiózenekar. 21,30: Híres énekesek lemezei. 22: Hírek. 22,15: Schrammel négyes. 22,45: Lemezek. 23,15: Vendéglői zene Budapest I. 14,30: Szalonzene. 15,35: Hírek. 17,10: Bábszínház 17,45: Hírek. 18,10: Arányi Mária előadása. 18,40: Cigányzene. — 19,55: Előadás. 20,25: „Márta”, vígopera. 21,30: Hírek. 22,20: Hírek. 23,15: Tánclémez. 24: Cigányzene. 1,05: Hírek.
SZERDA, április 14
Bucuresti. 7: Ritmikus torna, rádióhírek reggeli hangverseny, háztartási és orvosi előadások. 7,45: A műsor befejezése. 12: Lemezek. 13: Hírek. Kis rádiózenekar. 14: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradók. — 15,10: Időszertű anyag. 18: Bemutakozó művészek. 19: Időszertű anyag. 19,15: Szonáta. 19,35: Lazarescu Irén zongoraverseny. 20: Felolvasás. 20,15: Operettlemezek. 21: Oboa, cselló és zongoraverseny. 21,20: Táncczene. 22: Hírek. 22,40: Moscopol énekes. 23: Hírek. 23,15: Vendéglői zene.
Budapest I. 7,45: Torna, hanglemezek, éttrend 11: Hírek. 11,20: Felolvasások. — 13,10: Szimfónikus zenekar. 13,30: Hírek. 14,30: Cigányzene. 15,35: Hírek. 17,15: Diák félóra. 17,45: Hírek. 18,10: Hegedű. 18,40: Előadás. 19,10: Zongoraversenyek. 19,50: Előadás. 20,30: Tavasz hangképsorozat zenével. 21,50: Hírek. 22,10: Hangverseny. 23,30: Jazz zene. 24,40: Németnyelvű előadás. 1,05: Hírek.

Társaság

() A kath. Női Misszió a nők szociális felelősségének ébrentartására előadássorozatot rendez a kath. Egyházközség tanácstermében, Unirii-tér 14. Előadások sorrendje: Április 14-én megannyit mond Veress Ernő h. plebános. A nő mint kulturtényező: Dr. Simó Emilia. Április 18-án A nő mint gazdasági tényező: Dr. Petrovay Tibor. Április 21-én A nő mint közösségalkotó tényező: Venczel József Április 25-én Mire neveljük leányainkat: Kós Adrienne szoc. fv. Az előadások kezdete délután 7 órakor. Belépés díjtalan. Minden érdeklődőt szeretettel meghív és szívesen lát a kath. Női Misszió.
() A kolozsvári róm. kath. Kolping Legényegylet színelőadása. Folyó év április 2-ára hirdetett Váradí Antal: „Iskarióth” című 5 felvonásos tragédiájának előadása technikai okok miatt 1939 április 23-án, vasárnap délután fél 4 és este fél 9 órakor kerül színre a kath. főgimnázium dísztermében. Az előadást az illetékes minisztérium engedélyezte.
— Hőhullám pusztít Ausztráliában. Sidneyből jelentik: Kelet-Ausztráliát hőhullám árasztotta el. Sidneyben 31 fok meleget mértek. Az ország belsejében több városban 38 fok fölé emelkedett a hőmérséklet. Victoriában ki-gyulladtak a cserjék és erdők, sok település megsemmisült.

A husseinidák végzete

Ghazi iraki király tragédiája nem az első a husseinidák ősrégi családjában. Valami görög sorstragédia lebeg az egykori mekkai nagyszerif nemzetsége fölött. Apáról-fiura száll át a feketé végzet és ki tudja, mikor fog nyugalmat lelni ez a nemes arab család? Sors...? Némelyek gunyosan mosolyognak az effélén. De sok példa bizonyítja, hogy vannak egyes emberek és vannak családok, sőt nemzettek is, amelyek — hogy úgy mondjuk — valami sötét aszpekta jegyében el nem kerülhetik balsorsukat. Miért és hogyan? Az évezedek során erre a kérdésre már sokan és sokféleképpen próbáltak válaszolni. A valóságot azonban még senki sem tudta félreérthetetlenül megmagyarázni.

Ime a husseinidák végzete... Hussein Ibn Yalah a világháború előtt Mekka nagyszeriffje volt. Rendkívül fontos tisztség volt ez az egykori török birodalomban. Mekka, Arabia fővárosa minden mohamedánok legszentebb helye. A kalifátus idejében a török szultán számára mérhetetlen anyagi és még ennél is jóval nagyobb erkölcsi előnyöket jelentett a birtoklása. A szultánok csak legkedvesebb és legmegbízhatóbb embereiket szokták a nagyszerifi méltósággal kitüntetni. Hussein Ibn Yalah családjában már emberöltők óta apáról-fiura öröklődött ez a tisztség. A nagyszerifnek szinte korlátlan hatalma volt Mekka, de sőt egész Arabia fölött. Azt is mondhatnók, hogy közvetve az egész mohamedán világ hódolatát és tiszteletét bírta. Évenként ugyanis a mohamedán országok mindegyikéből száz és százezer ember zarándokolt el Mekkába, hogy hetvenhátszer körüljárja a szent „Kaaba“ fokete követ és hogy arcraborulva imád kozhassék Mohamed próféta sírja előtt. Örök üdvösséget biztosít a mekkai zarándoklá, az igazhívőknek. Boldog az, aki a Kaaba mellett Zem-zem kutjának vizéből néhány cseppet kortyint, mert a hetedik paradicsomba kerül, ahol szépséges hurik fogják kegyekkel eleázstani...

Hussein Ibn Yalah volt az utolsó mekkai nagyszerif. Nagyrovágyó, hatalomra törő emberként szívesen meghallgatta a híres Lawrence angol ezredes igéreteit, aki a világháború kitörésekor titkos küldetésben fölkereste. A törökök ugyanis a középeurópai hatalmak oldalán Anglia és Franciaország, valamint szövetségeseik ellen indultak háborúba. Roppant veszedelmet jelentett ez az angol világbirodalomra nézve. Az ozmánok állama sok helyen határos volt azokkal a brit területekkel, amelyek az angol impérium legkényesebb pontjait jelentették. Így például Arabia egy ugrásnyira van a Szezi csatorna torkolatától. Aden, a Vörös tengeri Gibraltár pedig tiszfára arab területen fekszik. Az angol hadvezetőség jól tudta, hogy egy pillanattig sines nyugta a brit impériumnak, amíg az arabok hűséggel állanak a szultán zászlói körül. Ezért tehát Lawrence ezredesnek az volt a megbízatása: lázítsa fel az arab törzseket a török hatalom ellen. Londoni felhatalmazás szerint Lawrence egységes arab birodalom felállítását ígerte meg Hussein Ibn Yalahnak azzal, hogy ennek a létesítendő birodalomnak ő lesz az uralkodója. A többi már történelem...

Hussein nagyszerif mindvégig állta az angolokkal kötött egyezséget. Roppant tekintélyével sikerült a különböző arab törzseket fellázítani a törökök ellen. Ezzel megbontotta az ozmán-had sereg egységét s ami az angol világbirodalom szempontjából mindennél fontosabb volt: ilyen módon megakadályozták, hogy Djemal pasa hadai megszállhassák a Szezi csatorna mentét, s elvágják az angolok India és Ausztrália felé vezető utvonala. Nagybritánia azonban annál kevésbé tartotta meg a Husseinnek tett ígérteit. Először is nem alakította meg az egységes arab államot, Hussein pedig nem tette meg még a tulajdonképpeni Arabia királyává sem. Hét egymástól független arab országot keltett életre és pedig:

Székhámos budapesti ügynököt fűlelt le a londoni rendőrség

(BUDAPEST.) A büntetőtörvényszék Soros vizsgálóbírája érdekes átiratot intézett vasárnap a londoni rendőrséghez, a Scotland Yardhoz.

Az átirat a Londonban letartóztatásban levő Herz Géza budapesti pénzügynök kiadatási fogságba helyezését kéri. Herz Géza ellen, aki a budapesti éjszakai élet ismert alakja volt, néhány héttel ezelőtt több bűnvádi feljelentés érkezett, amelyek szerint Herz értékpapírvásárlásokra, ingatlantruházási ületek és adók befizetésére, különböző hivatalos ügyek elintézésére kapott megbízásokat és megbízói összesen 16 ezer pengőt adtak át neki. A megbízók nemsokkal később rájöttek, hogy Herz a vállalt ügyeket nem intézte el. Pár nap múlva már hiába keresték Bimbó uccai lakásán; a pénzügynök eltűnt a fővárosból, sőt a városmegállapítása szerint az országból is: Párison keresztül Londonba utazott. Az ügyészség nemzetközi körözést adott ki ellene. A körözést megkapta a londoni Scotland Yard is, amely most értesítette a budapesti ügyészséget, hogy elfogták Herz Gézát. A pénzügynök elfogásának érdekes körülményeiről így számol be a Scotland Yard jelentése: Az angol fővárosban — mint ismeretes — sorozatos bombamerényleteket követnek el az ir terroristák. Ilyen merényletet követtek el legutóbb a londoni ujság-negyedben, a Fleet-street környékén. Percek alatt megérkeztek a rendőrség riadóautói és kordonnal zárták le az egész vidéket. Az ujságnegyedet senki sem hagyhatta el és mindenkit leigazoltatták. A razia során négy külföldi állampolgár került a Scotland Yard-ra, köztük előállították Herz Gézát is. A budapesti pénzügynök utlevelét és vizumát rendben találták és már el akarták bocsátani, mikor megállapították, hogy a budapesti rendőrség körözi. Így bár a bombamerénylettel kapcsolatban Herz Gézát a londoni Scotland Yard le tartóztatta.

Amerikai ápolónőt vett feleségül egy dús gazdag indiai maharadzsa

(LONDON.) India egyik leggazdagabb maharadzsa. Indore uralkodója, Bahadur herceg, teljes nevén Savai Jeshavan Rao Holker Bahadur, ismét hallat magáról Indore fejedelemsége a leggazdagabb indiai tartomány, amelynek fiatal uralkodója, Bahadur maharadzsa, tíz évvel ezelőtt kínos szenzáció középpontjába került. A harmincéves maharadzsa félévvel ezelőtt ismét megnősült és második házassága alkalmából most ötvenezer font értékű ajándékot oszt ki alattvalói között, akikhez a következő felhívást intézte:

— Mihs Margaret Lawlerrel történt házasságom alkalmából azt akarom, hogy indorei alattvalóim között boldogság uralkodjék. Egy nagy népkeret létesíték és alattvalóim között ötvenezer font értékű ajándékot osztok ki.

Bahadur maharadzsa félévvel ezelőtt vette feleségül a Los Angelesből való Mihs Lawlert. A fejedelmi ara egy szerű polgári sorból származik. Los Angelesben ápolónő volt és Bahadur maharadzsa három évvel ezelőtt ismerkedett meg vele, amikor egy nyári pihenőjét Kaliforniában töltötte.

Az akkor huszonhétéves maharadzsa mögött már viharos mult állott. A maharadzsa tizenöt éves korában házasságot kötött először. Ebből a házasságból 1936-ban leánygyermek született, aki nek nicsen trónöröklési joga. Első feleségétől a maharadzsa elvált és romantikus szerelmi idill után félévvel ezelőtt Londonban feleségül vette a los-angelesi ápolónőt.

Bahadur maharadzsa több mint tíz évvel ezelőtt lépett a trónra, de ural-

1. A tulajdonképpeni Arabiát. 2. Az arab félsziget déli részét Yemént. 3. Az egykori Mezopotámia helyén Irákot. 4. Szíriát. 5. Egyiptomot. 6. Transzjordániát. 7. A zsidóknak nemzeti otthonul odaigérté Palesztinát. De ez sem volt elég. Husseinnt összevezítette saját fiaival: Feysal emirrel, akit királyként Irák élére állítottak, Abdalaht pedig Transzjordánia emirjévé tették meg. Arabiában szabad kezét adtak Ibn Saudnak, aki a vahabíták fanatikus mohamedán szektájához tartozó arab törzs élén irtó háborút kezdett Hussein és hívei ellen. Sikerült is Mekkát és a többi szent helyeket elfoglalnia, majd Jemen kivételével egész Arabiára rá tette a kezét. A kijátszott Hussein követelőzni kezdett. De vesztére tette. Anglia nem szokott értelegni. Az egykori mekkai nagyszerifet letartóztatták és Círus szigetére

land Yard is, amely most értesítette a budapesti ügyészséget, hogy elfogták Herz Gézát. A pénzügynök elfogásának érdekes körülményeiről így számol be a Scotland Yard jelentése: Az angol fővárosban — mint ismeretes — sorozatos bombamerényleteket követnek el az ir terroristák. Ilyen merényletet követtek el legutóbb a londoni ujság-negyedben, a Fleet-street környékén. Percek alatt megérkeztek a rendőrség riadóautói és kordonnal zárták le az egész vidéket. Az ujságnegyedet senki sem hagyhatta el és mindenkit leigazoltatták. A razia során négy külföldi állampolgár került a Scotland Yard-ra, köztük előállították Herz Gézát is. A budapesti pénzügynök utlevelét és vizumát rendben találták és már el akarták bocsátani, mikor megállapították, hogy a budapesti rendőrség körözi. Így bár a bombamerénylettel kapcsolatban Herz Gézát a londoni Scotland Yard le tartóztatta.

kodói jogait csak rövid idő óta gyakorolhatja. Közvetlenül trónralépése után ugyanis az alig huszéves uralkodó kegyetlen rémtettel vont magára a figyelmet. Amikor egy európai utazásáról hazatért országába, megtudta, hogy háremének egyik tagja távolléte alatt megszalta egy bombayi kereskedővel. A maharadzsa féktelen dühében kegyetlen bosszura határozta el magát. A kereskedőt minden bírói eljárás nélkül halálra ítélte és kivégeztette, a hűtlen háremhölgyet pedig borzalmas kínzásokkal megcsönkíttatta.

Ez a kegyetlen bosszu tudomására jutott az angol hatóságoknak, amelyek komoly megtorlást fogantatosítottak. Bahadur maharadzsa letették a trónról és száműzték országából. Az indiai maharadzsa éveken át Páris mellett élt emigrációban.

Követte az emigrációba első felesége is, aki szintén amerikai polgárlány volt. Emigrációja éve alatt a maharadzsa nagyobb utazásokat tett és egyik ilyen utazása alkalmával ismerkedett meg az amerikai ápolónővel, akibe beleszeretett. Elvált törvényes feleségétől és feleségül vette új ideálját. Időközben sikerült elnyernie az angol gyarmati hatóságok amnesztiáját is és ismét visszatérhetett törnjára. Most diadalmenetben vonul be Indore államba új hitvesével. A maharadzsa nyilatkozott is házasságáról és kijelentette:

— Hogy alattvalóimat jól kormányozzam, nekem is meg kell találnom a családi boldogságot. Remélem, hogy második feleségem mellett elérem ezt a célt.

száműzték. Ott is halt meg szegény, utolsó percéig átkozva a Szószegő Albiont. Idősebbik fia: Feysal, Irák királya, aki a világháború során az arab seregek fővezére volt, ugyancsak megismerte az angol „hálát“. Beteges ember volt egyébként és néhány esztendővel ezelőtt Svájcban váratlanul meghalt. Szívhaj ölte meg. De halála körülményei körül különös hírek kezdtek keringeni. Az ő fia volt a szerencsétlen Ghazi király, aki — mint megírtuk — néhány nappal ezelőtt végzetes autókatasztrófa halála, áldozata lett. Utóda a 3 esztendő Feysal emir. Ezekben a nehéz időkben ugyancsak gyöngye uralkodó egy olyan exponált ország trónján, mint amilyen a mostani Irák. Sok jel szól amellet, hogy a husseinidák tragikus végzete még távolról sem fejeződött be.

Az orvos levele

Asszonyom!

Kevesen tudják és még kevesebben fogják az első hallásra elhinni azt a megállapítást, hogy a fejlett ember, valójában az ember életének felfedezésekben leggazdagabb és legmeglepőbb kor szakja: első hat éve! Az első hat év alatt a fejlődő kis emberke megismeri az őt környező világot, rájön, hogy abban neki is helye, sőt szerepe van, ezért a tőle telhető módon igyekszik annak minden részletébe szinte mohó vágygal beleilleszkedni s abban bizonyos szerepet betölteni.

Amilyen egyszerűen, talán jelentéktelenül kiejtjük ezt, hogy környező világ, a kis emberkének éppen olyan gazdag, bonyolult, meglepő és érdekes, tanulságokkal, tapasztalatokkal dusan gazdag valóság, amely talán egész jövő életére is, a leghatározottabb és legelhatározottabb befolyással van. Hat éves koráig: a felfedezések, melyeket lelkének mélyén jól elraktároz és ennek lassan-lassan maradandó gyüményei, jövő életének további menetéhez — az alapot adják. Érzelmvilága határozottabb formákat kezd mutatni, cselekvéseit az vezet, hogy azokban parányisága mellett a saját „nagyságát“ élvezi ki. Sokszor a nekünk különösnek tetsző viselkedése, azonnal érthetővé lenne, ha azokat az ő kis világának nézőpontjából bírálják el. Kia bál, sikít — mert élvezni akarja saját hangjának erejét, annak széles medrét; rohan előre-hátra fele, hogy lássa szabad mozgásának, „szabadságának“ korlátlanágát, tesz, vesz, tör, zuz, tép, épít, rombol, hogy gyönyörködjön a tett valóságának tényeiben. És folytatni lehetne ezt a sort az érzelmvilágának sajátos jelenségeivel, görcsösen ragaszkodó szeretetével, indokolatlan nagy ellenséges érzelmével, amely sokszor a gyűlölettel is határos lehet, haragjának féktelenségével, lelki jószágának ezer változatu formáin át egész addig, — hogy a felnőttnek rá kell önmagától is jönni arra, hogy a kis emberkét nevelni kell.

Asszonyom, a nevelés kezdete a kis emberkénél a vallásosság útján induljon el. Ezt lássa a szülői házbán, ebben nőjön kezdettől kezdve és tovább ezen az alapon épüljön fel. Töltse be lelkét a vallásosság felemelő nagy élménye — valósággal és akkor a nevelés, mely egyébként a tilalmak és „nem szabadok“ hosszú sorozata — nem lesz lelkének összeroppantója. A kis emberkénél ki-kötő és felsarjadzó hajlamokat elsősorban alakítani, irányítani — és megfelelő utra kell terelni. Ne öljünk meg mindent a lelkében. Az állandó és szinte kínzásnak mondható folytonos „nem szabad“-ok, szellemi fejlődését elsiklatják és nem egyszer tönkre is teszik. Ezt pedig a szülő sohasem akarhatja, de ne is tegye. A csalódások özönnel majd ugy is fogják érní az előtte levő élet éve alatt, de ezeknek a csalódásoknak sorozata ne induljon meg — abban a korban, melyben testi és lelki nekilendülésben van fejlődése.

Asszonyom, nem is gondolja, hogy amit elmondottam — miért tettem. Nem bölcselkedés volt vele céloom, hanem az, hogy rámutassak az óvodák, az ugynevezett játszóiskolák fel nem becsülhető értékére. Az óvoda játék — és apró iskola — ahol különös, de ugy van: a fegyelmezettség észrevétlen szálai kötik meg a gyermeki szabadságot — és ez végül is fegyelmezettséget eredményez. A játszás, a játék — a kis emberke — mindennapi kenyeret, ezt kihalaszálva — lehet az eredményt elérni, hogy beleszokik — észrevétlenül — abba a fegyelmeztségbe, mondjuk rendbe, amely életének további során olyan fontos.

Gondolkozzék ezeken el Asszonyom! S igyekezzék minden kis emberkének vele egykoru sok-sok kis pajást, barátot szerezni — és adni, ha a jövőjét helyes irányba akarja elindítani!

(Tg.-Mures-Marosvásárhely.)

Kész hive

Schmidt Béla dr.

Apróhirdetések

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Reg. Ferdinand 114. (2083)

VILLANYONDOLALÁST legújabb mód szerrel, minden kellemetlen érzéstől mentesítve 150 lejtől 8 havi garancia mellett készíttünk. Cal. Reg. Ferdinand 30. (4089)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket (akár tört állapotban), gyémánt és brilliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologelor, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. (2086)

AUTÓBUSSZAL megközelíthető **Ipartelep** létesítésére alkalmas telket, esetleg felülépítménnyel, ipari villanyáram és lehetőleg folyóvíz mellett, megvételre keressünk. Részletes ajánlatot kérjük „Ipartelep” jellegre „Novához” (Memorandumul 16. sz.) (4401)

RÓZSÁK ültetése sürgős, legkiszámítottabb fajokban. Dáhlák előjegyezhetők sok fajtában, csokrok, cserépes virágok, koszoruk, Szabó virágüzlet, Str. Regina Maria 16., Málnás kaszinó. (4697)

FIGYELM! ELADÓ! 500.000 lej: emeletes bérház belvárosban 48.000 lej évi nettó bérjövdelemmel. 760.000 lej: előkelő villanegyedben 3 szoba **komfortos**, szép kertes családi ház. 220.000 lej: belvárosban 2 szoba, konyhás családi ház. 850.000 lej: **remekül** épült 3 szobás **komfortos** családi ház, fásított nagykerttel. 530.000 lej: közkedvelt villanegyedben 3 szoba **komfortos** ujonnan épült igen **szép** kertes családi ház. 2.500.000 lej: belvárosban **modern** új bérház, **több** üzlethelyiséggel és **komfortos** lakásokkal, jó jövedelmezőséggel távollét miatt — **sürgösen** eladó. 360.000 lej: **belvárosi** igen szép és jó fekvésű ház hely bekerítve **napsoron**. — 220.000 lej: közsérmert előkelő helyen, 618 négyzetméter szép ház-hely. **Ritka** előnyös vétel. 820.000 lej: **erős** belvárosban, 3 szoba, **komfortos**, **magas** földszintű **napsoros** családi ház. 310.000 lej: Cella Moșilor mentén 3 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló **szép** kertes, **napsoros** sarokház. 500.000 lej: belvárosban, nagy előkertes új, modernül épült szép családi ház. 230.000 lej: 1 és fél hold kiterjedésű, **gyönyörű** és **nagy** jövedelmezőséget adó gyümölcsös, a rajta levő kis házzal **sürgösen** eladó. 900.000 lej: **Erős** belvárosban 3 családi lakásból, **szép** bérház, **kitűnő** karban, évi 83.000 lej bérjövdelemmel. 620.000 lej: **Erős** központban 2 családi lakásból álló, **nagy** uccal fronttal bíró **napsoros** ház. 520.000 lej: **Közkedvelt** helyen 2 családi lakásból álló **igen** szép **napsoros** kerti ház **kitűnő** karban. 450.000 lej: **belváros** közelében **új** és **modernül** épült igen **szép** **napsoros** családi ház, **komfortos** lakással. 10.000.000 lej: Clujváros legszebb és **legértékesebb** központi bérpalotája, — nagy jövedelmezőséggel. — 2.500.000 lej: **belvárosi** fővonalon és **napsoron**, teljesen **modernül** épült új, **gyönyörű** emeletes bérház. 1.600.000 lej: **központban** 4 **komfortos** családi lakásból álló **emeletes** szép kertes bérház. 1.400.000 lej: 18 családi lakásból álló, **igen** erős konstrukciója és abszolút **kitűnő** karban álló évi 150.000 lej bérjövdelemmel hozó emeletes bérház és még sok szép családi ház, jól jövedelmező bérházak, bérpaloták, **modern** villák, ház-helyek és **márkás** **fürdő** jól jövedelmező bér villa házak. **SÁNDOR** bizományos, Calea Marechal Foch 13. (T 2095)

ELADÓ sürgösen 2 szoba, konyha vízvezetékekkel, bevezetett házastelek a Str. Tache Ionescu 99. Érdeklődni Str. Muncitorilor 102., háztulajdonosnál. (4612)

EGY modern festett kombinált szoba olcsón eladó. Cal. Decebal 18. kapuval szemben. (4713)

ELADÓ majdnem új mély gyermekkosci és egy gyermekágy. Str. Petran 21. (Str. Bisericii Ortodoxe-ból balra.) (4725)

1000 m telken 2x2 szoba, konyha, fürdőszoba és 30x4 1/2 méter emeletes masszív gyárhelyiség cluj állomás mellett elköltözés miatt olcsón eladó. Ritka alkalmi vétel. Informál: Universal, Cluj, Reg. Maria 20. (4460)

ELADÓ 2 nagy furniros szekrény és egy furniros ágy. Str. Fântânei 54. (4429)

PIANINO Förster azonnal olcsón eladó. Str. Bucuresti 28-a. (4619)

ÖCSKARUHÁKAT, férfikabátokat vesznek, dus választékban eladók. Grünfeld, Reg. Maria 6. (4656)

AJTÓK, ablakok, duplák, használtak eladók. Cal. Mașilor 60. Mezei. (4667)

100 lej előleggel heti 50 lej részletfizetésre vásárolhat férfi és női cipőket dus választékban. Arco, Memorandumul 25. (T2055)

MODERN konyhabutorok minden színben kaphatók. Str. Baritiu 10. (4276)

ASZTALSPARHART főző eladó. Strada Piezișă 6. (4492)

Az évad legnagyobb operett-sikere lett az Egy bolond százat csinál

Az utolsó zugig telt nézőtér előtt mutatta be színházunk az Egy bolond százat csinál című operett-újodonságot. Nem frázis, hogy a közönség három órán keresztül kacagott, tapsolt és elragadtatta dicsérte ezt az igazi gond-üző, mulatságos operettel és a pazar előadást. Akik látták a budapesti előadást is, örömmel állapították meg, hogy színházunk ebben a könnyed műfajban sem marad el a világvárosi színvonalától. Színészeink remek játéka, a pompás táncok és a fényes kiállítás 22 évad legnagyobb operett-sikerévé avarta az újodonságot. Minthogy az operett-együttessel már régebben leköött turnéra kell indulnia, sajnos az Egy bolond százat csinál csak csütörtök estig szerepelhet a műsorban. Aki látni akarja, annak csütörtök estig kell megnéznie valamelyik előadást.

GYERMEKÁGY keményfa, sodronnyal, matraccal, szavatoltan tiszta gyermek-sportkosci olcsón eladó. Biserica Ortodoxa 24. Délután 2-3. (4701)

FÜGGÖNY, ágyterítő vert csipkéből, ki-vánt mértékben csak **Der-Bese** függöny-szaküzletben. Golyaáruház feletti emeleten, Allandó mintaterem (4706)

VILLATELKEK klinikák közelében eladók. Str. Hasdeu 59-a. (4646)

HÁZIASSZONYOK öröme: Paladdin, Petrolglobus szagtalan kézlágyu petrolgázfűző. Egyedüli szaküzlet: Aladdin csodalámpa-lerakat, Str. Memorandumul 13. (4761)

ELADÓ méhcsaládok Str. Rovinei 15. (4759)

ELADÓ sürgösen a Moșilor-uton egy házastelek 520 négyzetméter területtel és 3600 lej havi jövedelemmel. Ertekezni lehet a Moșilor-ut 62. szám alatt ügyvédi irodában. (4758)

FORGALMAS helyen bodega sürgösen eladó, vagy kiadó. Ért: Str. I. Maniu 29. földszint. (4781)

SÖTETKÉK mély gyermekkosci eladó. Str. Aventuriosă 6. (4762)

MÁLNABOKROK, ribizli gyökereveszők, kaphatók 7 lejért, kitűnő fajták. A. Muresan 16. (4749)

ÖCSKARUHÁKAT és télikabátokat vesznek és eladók. Grünfeld, Str. Memorandumul 6. (4750)

EGY jókarban lévő karikahajós Singer varrógép eladó Str. V. Goldis 6. balra 2. ajtó. (4756)

EGY kézírást, féderes és egy kétkerekű taliga eladó. Str. Petrovici 6. (4774)

MODERN dióhálok, kombináltak, konyhaberendezések és festetlen kombinált szekrény sürgösen olcsón eladók. C. Reg. Carol 34. Nemes. (4751)

ELADÓ 400 négyzetméteres, napfényes üres telek Str. Fântânele legelején. Cim a kiadóban. (T2101)

ALLAST KERES

KÖZÉPKORU uriaszony háztartás vezetését vállalja vagy bármilyen koru gyermek mellé anyahelyettesnek szívesen elmenne, vidékre is. Megkeresések a kiadó-hivatalban „Becsületese” jellegre küldendők (4648)

FIATAL férfiszakács privát helyre ajánlkozok, helyben, vagy vidékre. Cim a kiadóban. (4638)

EGY jómódú nő szoptatódjaka állást keres azonnali belépésre. Cim: Bányszás Róza Ocna Dejului. (VT2100)

ALLAST KAPHAT

INTELLIGENS lányt keresek, ki román nyelvben perfekt. Ugy irodai, mint nagyobb háztartásban segédkezne. Ajánlatok „Családtag” Frenkel sorsjegyroda Turda. (T 2099)

NAGYVÁLLALAT keres praxissal rendelkező, abszolút megbízható, 35 évnél nem idősebb perfekt autószerelő garázs-mestert, aki alkalmasságát igazolni tudja. Részletes ajánlatok Căsuța postală 117 Cluj címre küldendők. (T 2096)

TANULÓ leányok és fiúk hölgyfodrászatra felvétetnek, ugyancsak gyakoronokok is. Cal. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászat. (4510)

ALLAST kaphat, vagy betársulhat komoly, állandó megélhetést biztosító kereskedelmi és ipari vállalatba 50-300 ezer lejes tőkével. Cim „Pénze biztosítva” Frenkel sorsjegyroda Turda. (T 2092)

LEÁNYOKAT keresek balett részére. Grébel, Str. Fr. David 16. (4764)

ÜGYES fiatal leány fogorvosi rendelőbe segítségül kerestetik. Cim a kiadóban (4779)

EGY ügyes bejárónó azonnalra felvétetik. Cal. Reg. Ferdinand 14. Rosenfeld. (4765)

TANULÓ kisleányok jó házból való felvétetnek. Mercur kötőde, P. Carolina 5. (4766)

ÜGYESKEZŐ asszonyt keresek állandóra teljes ellátással és 500 lej fizetéssel mosásnál való kisegítésre Jelenkezni Diana fürdő buffájában. (4755)

ÜGYES mindenesleányt felveszek. Decebal 14. (4763)

BEJÁRÓNÓT délelőtti takarításra keresek. Cal. Reg. Ferdinand 34. I. em. 15. (4776)

CSIZMADIAMESTERT gyári talpmunkai gyakorlattal azonnalra keresek. Ajánlatokat „Cszizmadiamester” jellegre a kiadóba kérek. (4777)

KÜLÖNFÉLEK

NÉMET nyelvet biztos sikertel, akadémiái és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (3454)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (4456)

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidloff) magánórákat, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cim a kiadóban. (T1775)

TIZ év önállóan varok elegáns ruhákat, kosztümöket, házhoz is elmegyek. Cal. Victoriei 25. (4778)

TORDÁN kereskedelmi, vagy más inkasszót, megbízásokat, speciális cikkeket terjesztését vállalom. Cim: Frenkel sorsjegyroda. A „Jóestét! tordai apróhirdetései” felvételi helye. (T2094)

LIÁZI kosztot keresek zsidó családnál. Cim a kiadóban. (4770)

FERI kérések, írj azonnal. Küldök uti-költséget. Anyu. (4772)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ kis lakás és üzlethelyiség Str. Regina Maria 46. (4694)

KIADÓ C. Regele Ferdinand 108-110. alatt két üzlethelyiség valamint két és háromszobás lakások május 1-ére. Érdeklődni Ursus sörcsarnok, Piața Unirii 19. (4634)

URINŐNEK kiadó üres vagy butorozott szoba teljes ellátással is. Str. Baba Novac 9-a., földszint balra. (4615)

KÉT szoba, konyha, fürdőszobás parkettes kertes lakás kiadó. Cal. Moșilor 54. (T 2091)

MODERN 1 szoba, előszoba, fürdőszobás, garzonlakás május 15-re kiadó. Str. Memorandumul 9. (4711)

KÉT szoba, konyha, speisz, ugyanott üzlethelyiség lakással május 1-ére kiadó Str. Horea 9. (4732)

BODEGA kiadó engedélyekkel, vagy anélkül. Cal. Traian 14. (4659)

ÜZEMHELYISÉGEK, raktárak és 2x2 szoba, konyha fürdőszoba kiadó. Str. Căii Ferate 4. (Volt Friedmann-féle malonnál). Információ: Str. Gruia 10. (4459)

CSALÁDI ház külön telken kerttel belvárosban olcsón kiadó. Cim a kiadóban. (4483)

2 SZOBÁS lakások kiadók. Str. Iuliu Maniu 13-15. alatt. (4482)

KIADÓ május 1-re 4 szobás, komfortos lakás kertes villában. Str. Regalá 41. sz. (4423)

3 SZOBÁS, konyhás lakás május 1-ére kiadó. Cal. Regele Ferdinand 87. (4409)

KIADÓ 4 és 3 szobás komfortos lakás, 1 nagy uccal szoba, Str. N. Iorga 21. (T2052)

HÁROM szoba, komforttal, kerttel külön telken kiadó. Str. Calvin 11. (4348)

NAGYON szép 3 szobás, komfortos lakás külön udvarban, belvárosban minden járulékkal havi 3500-ért kiadó május elsejére. Cim a kiadóban. (4021)

DERMATA közelében kiadó kisebb, vagy nagyobb szoba, konyha. Str. Nicolae Romanul 19. (4768)

NAGY szoba, előszoba, konyha, kiadó májusra. Str. Calvin 7. (4769)

MÁJUS 1-re kiadó 3 szobás komfortos kertes lakás. Információ: Vágó Augusta, Str. N. Iorga 12. 5-7-ig. (4748)

HÁROM szoba, konyha, speisz és előszoba, napos oldal kiadó. Str. Fântânele 44. (4780)

KIADÓ szoba, konyha magántelek kerttel Iris-telep. Ért: Str. Romulus 11. (4755)

KAPUALATTI garzonier szoba, fürdőszoba, külön egy szoba irodának, vagy műhelynek május 1-re kiadó. Str. Memorandumul 9. (4752)

KIS tiszta butorozott szoba kiadó szolid leányknak, vagy fiatalembernek. Str. Moldovan 4-a. Grigorescu betérő. (4773)

KOMFORTOS lakásombba lakótársnővel teljes ellátással is keresek. Legmann, Str. Berthelot 7. (4771)

KÉT szobás, összkomfortos, napos kerti belvárosi, csendes, emeleti villalakás gyermektelen házaspárnak május 1-re kiadó. Str. Calvin 1-a. (4775)

LAKAST KERES

EGYSZOBÁS, KONYHÁS lakást keresek özpontban kéttagú család részére. Pontos fizetők. Megkeresések szerdától Hartmann Idusnál, Cal. Regele Ferdinand 12. (4707)

LAKÓTÁRSNŐNEK ajánlkozok tisztviselőnlő. Cimeket „Családtag” jellegre. (4767)

KERESEK 1 szoba, konyha, előszoba. fürdőszobás lakást csendes házban, autóbusszonnal mellett. Május 1-re Cim: Mezei, Str. Memorandumul 1. I. (4757)

Színház

Kedd d. u. 3: **Ide gyere rózsám.** (Olcsó helyárrakkal)

Délután 6: **Egy bolond százat csinál.** Este 9: **Egy bolond százat csinál.** (Rendes bérlet 30. szám.)

Szerda fél 9: **Egy bolond százat csinál.** Csütörtök fél 9: **Egy bolond százat csinál.** Péntek: **A Via mala** előkészületei miatt nincs előadás.

Szombat délután 3: **Robinson Crusoe** (Énekes, táncos mesejáték 10 képben, Deffoe Dániel regénye után írta: Hetényi Elemér. — Hetényi Elemér növendékeinek gyermekelőadása, matiné hely árákkal.)

Délután 6: **Válók** (Mildred Harris nagyszerű vigjátékának első olcsó helyáras előadása.)

Este 9: **Via Mala** (John Knittel, a világhírű svájci író páratlanul izgalmas legújabb színműve, a budapesti Nemzeti Színház ezidei legnagyobb sikere, főszt: Erényi Böske, Fényes Alice, Paál Magda, Kovács György, Nagy István, Tóth Elek, Lantos Béla stb. Premier bérlet 31. szám.)

Vasárnap d. u. 3: **Havas napsütés** (Hunyadi Sándor nagyszerű vigjátékának első olcsó helyáras előadása.)

Délután 6: **Francia szobaleány** (29-edszer.) Este 9: **Via Mala** (Másodszer.)

Hétfő 9: **Via Mala** (Rendes bérlet 31. sz.) Kedd 9: **Via Mala** (Negyedszer.)

Mozi

Csütörtök, péntek, szombat: **Hivatalos szünet.**

CAPITOL MOZGÓ: Húsvéti műsor: Vasárnap kezdéssel: **S. O. S. Tanger** Támadás a földközi tengeren. Főszt: Pierre Fresnay, Rolf Walka. Műsor előtt a legfrissebb világhírű.

EDISON MOZGÓ: **I. Marco Polo** kalandjai Extrasuper kalandorfilm Gary Cooperrel. II. Híradó.

RIO MOZGÓ: **I. Az éjjeli menedékhely.** Dráma. Főszt: Pean Gabin. II. **Rintin-Tin, az életmentő.** Kalandor-dráma Főszt: Jackie Cooper és Joseph Calleia. III. Híradó. Az ünnepi előadás sokon visszamaradni nem lehet.

SELECT MOZGÓ: Vasárnapról: **Ártatlan Zsuzsi.** Gilbert világhírű operettje. Főszt: Henry Garat és Lemonier Raimu

URANIA MOZGÓ: Vasárnapról: **Emberrek, állatok, szenzációk.** Harry Piel legjobb filmje.

ROYAL MOZGÓ: **Hajnalhasadás.** Főszt: Danielle Darrieux. Köv. műsor: **Tavaszi szerenádo.** Főszt: Jeanette MacDonald és Nelson Eddy.

— Mit fogyaszt el egy hét alatt a sidneyi papagályzászóalj? Sidneyből jelentik: E. J. C. Hollstrom sidneyi lakos megnyitotta a közönség előtt híres papagálygyűjteményét, amely 700 papagályt foglal magában. Hollstrom 30 éven át gyűjtötte a papagályokat és fáradhatatlan munkával tanította őket beszélni. Azt állítja, hogy a madarakkal éppoly lehet társalogni, mint az emberekkel és a papagályok társaságában soha sem unatkozik. A papagályzászóalj heti élelmezése félmáza dió, egy máza amerikai mogyoró, 50 fej saláta és nagymennyiségű egyéb zöld-főzelék és édesem.

Hírek

NAPTÁR. 1939. Április 12, Szerda.
Róm. kat.: Gyula. Prot.: Gyula. Ort.:
Vazul. Izr.: 23 Niszon.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150. egy hónapra 50 lei.

JÓESTÉT!

ÜNNEPEK UTÁN

Mégis csak szerencsém volt. Amikor a húsvéti tojást át akartam adni az erdész urnak, mindjárt szeretett volna engem is ottartani.

Ügyeletes gyógyszerterek. Folyó hó 8-án, szombaton reggeltől 15-én, szombaton reggelig a következő gyógyszerterek teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna, Unirii-tér; Hygea, Mihai Viteazul-tér; Victoria, Regele Ferdinand ut; Sotropa, Stefan cel Mare-tér.

JÓ ÉS OLCÓSÓ BÓRT ÉS TALPAT Kozák bőrüzletben kaphat. Cluj, Piata Mihai Viteazul 15.

Időjárásjelentés. A bucarestii időjárásutató intézet jelentése: változékony égboltozat, kisebb felmelegedés.

Orvosi hír. Dr. Erdős Imre gyermekorvos, és belgyógyász hazaérkezett. Rendel: P. Stefan cel Mare 2. szám 3-6-ig.

REKLÁM NÉLKÜL NEM BOLDOGUL máma sem a kereskedő, sem az iparos. A legmodernebb és leghatásosabb reklám ma a film, melyet Fotofilm szakszerűen és jutányosan készít. Kérjen külön ajánlatot.

Fotofilm
CLUJ, STR. REG. MARIA 6. TEL. 33-46

Nagy bőröndben kis ember. Egy brüsszeli szállodában az egyik szállóvendég nevére hatalmas bőröndöt hoztak. A bőröndről különböző figyelmeztető cédulák viritottak: „Vigyázat, törékeny!”, „Felső rész”, „Alsó rész”. A hatalmas bőrönd főleg eme figyelmeztető cédulák miatt gyanússá vált a rendőrség előtt, annál is inkább, mert kiderült, hogy a bőröndöt mindkét oldalán ki lehet nyitni. Fel is nyitották és ekkor a legnagyobb meglepetésre egy rendkívül kistermetű ember került elő a bőröndből. Hamarosan megtudta a rendőrség azt is, hogy a kis ember mindig ebben a nagy bőröndben utazott, de nem a vasúti jegy megtakarítása céljából, hanem egészen más okból. A hatalmas bőröndöt, mindig társának szállodai szobájába szállították és a törpe a szállóban különböző lopásokat hajtott végre olyan időben, amikor társa nem tartózkodott az épületben. A szállószemélyzet a törpéről nem tudott, a másik férfi pedig tökéletesen alibit igazolhatott, úgy, hogy a kéttagú betörőtársaság a legnagyobb biztonságban működhetett.

Mi lesz a halból? Olaszországi laboratóriumokban hosszabb ideje kísérletek folynak a halpikkelyek felhasználására. A halpikkelyek és halbőr egy részét már eddig is fel tudták használni bizonyos bőrárúkhhoz, az újabb kísérletek azonban arra irányultak, hogy rostanyagot állítsanak belőlük elő. Hir szerint ezek a kísérletek eredménnyel jártak, úgy, hogy a halpikkely és halbőr 80-85 százalékát fel tudják használni, még pedig mintegy 20 százalékot továbbra is bőrárúk céljára, 60 százalékot pedig rostanyagok előállítására. Már gépeket is készítenek a halbőr és halpikkely nagyarányú feldolgozására. Az olasz technikusok most büszkén jelentik, hogy Olaszországban szinte semmi sem vész kárba a halból, mert a kifogott halakat táplálkozásra, bőrárúk és rostanyagok készítésére használják föl, végül pedig abból, ami marad, fűrészsz lesz.

A nagy izgalmak színműve:

VIA MALA

Irgalmasszívü emberek figyelmébe. Megdöbbenően kétségbeesett sorsú nő sorait jutatták el hozzánk, aki súlyos betegségében segítségünket kéri: Danciu Mária súlyos veséjében szenvedve utazott Temesvárról a kolozsvári klinikára műtét végett. Az ezelőtt jobb körülmények között lévő iparosasszony, abban a reményben, hogy férje otthon dolgozik és a gyógyszerköltéseket fedezni fogja, bent feküdt a klinika „Urologie” veseosztályán. De férjét közben gyakorlatra behívták. A szegény beteg asszony így nem várhatja férjétől az injekciókra és egyéb gyógyszerekre szükséges összeget, körülbelül 600 lejt. Az önhibáján kívül nehéz helyzetbe jutott beteg nő tehát arra kér minket, hogy forduljunk nevében a megértő lelkü olvasóközönségünkhöz, bármily csekély adománnyal legyenek segítségére, hogy mielőbb meggyógyulhasson és hazautazhassék, mert két éves kislánya csak a jószívű szomszédok gondozása alatt áll és ő a legkétségbeesettebb aggodalmakat állja ki gyermeke miatt. Pénzbeli adományokat kiadóhivatalunk is továbbít, de átadható személyesen Danciu Mária beteg részére az egyetemi klinika „Urologie” veseosztály 23. számú szobájában is.

Az amerikai nők naponként 840 ezer dollárt költenek szépségkészítményekre. Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok iparai között, a washingtoni kereskedelmi minisztérium kimutatása szerint, fontosság dolgában immár hatodik helyen áll a szépségipar, amelynek évi forgalma meghaladja a 240 millió dollárt. Az amerikai nők naponként 840.000 dollárt költenek kendőzőszerekre és a fodrász- és manikűrüzletnek 115.000 alkalmazottat foglalkoztatnak.

Hiszterikus roham után állandóan hátrafelé jár. Londonból jelentik: John Bellinger, egy denveri vendéglő tányérmosója, váratlanul elvesztette állását. A megrázkódtatástól hiszterikus rohamot kapott, amely arra kényszerítette, hogy állandóan hátrafelé járjon. A közlekedési rendőr letartóztatta, mert lépten-nyomon beleütközött a járókelőkbe. Ideggyógyintézetbe szállították, ahol az orvosok megállapították, hogy rendkívül ritka baja gyógyíthatatlan.

Fejnek a legyek. Nemcsak a tudósok, hanem a nagyközönség körében is régóta ismert, hogy bizonyos hangyafajták levéltetveket tartanak „háziállatok” gyanánt. Ezeket a levéltetveket valóságos tehennékként kezelik és kifejjük belőlük édes váladékukat. Legutóbb megfigyelték, hogy nemcsak a hangyák, hanem a legyek között is vannak olyan fajták, amelyek ezeket a levéltetveket megfėjik. Bizonyos kisebb legyek a levéltetvek potrohára szállnak és elülső lábaikkal addig cirogatják, amíg meg nem jelenik a méz édes váladékcsépp. A cséppet azután a legyek azonnal felszívják és egy másik levéltetűre szállnak, hogy azt is megfėjik.

A légügyi minisztérium közleménye a gázálarok beszerzéséről és a gázáladások elleni védekezésről. A gázáladások elleni védekezés céljaira szolgáló gázálarokra vonatkozó törvényt a Monitorul Oficial 1939. január 30-án megjelent 24-ik számában közölte. Eszerint az összes bármiféle kategóriájú kereskedelmi és ipari vállalatok, vagy bármilyen természetű részvénytársaságok, vagy egyéni cégek kötelesek legkésőbb ezévi április 30-ig bezárólag gondoskodni arról, hogy egész személyzetük a munkaadó és alkalmazottak egyaránt akár mozgósítás alá esnek, akár nem, gázálarot kell beszerezni. A vállalatok megrendeléseiket a Casse Centrale a Asigurarilor Sociale Bucuresti, Bulevardul Carol 33. alá, vagy fiókjaihoz a légvédelmi irodához juttassák el, ugyanakkor pedig legkésőbb a fent megjelölt időpontig fizessék be a megrendelt gázálarok ellenértékét. Azok, akik a fentemlített törvénynek rendelkezéseit nem tartják be, 2 ezertől 10 ezer lejig terjedhető pénzbírsággal sújtják, amennyiben a vállalatnak ki, számú alkalmazottja van. Azoknál a vállalatoknál, amelyek 10-5000 lejig terjedő létszámú alkalmazottat tartanak, a bírság 10 és 50.000 lej között változik, míg az 500-on felüli alkalmazottal bíró vállalatok büntetése 20.000-200 ezer lejig terjedhet. Abban az esetben, hogy ha az első bírság után sem tesz a vállalat eleget a rendelkezéseknek, a büntetés az első bírság ötszörösére emelhető, ezenkívül a kérdéses vállalatot be is zárhatják. A törvény végrehajtásának ellenőrzését a légügyi és a tengerészeti minisztérium végzi. A gázálar ára 600 lej darabonként franko a rendeltetési helyen és a gázálarok modelljét a tengerészeti és légügyi minisztérium együttesen állapította meg. Az álarok gyártása és átvétele a nemzetvédelmi minisztérium szerveinek állandó ellenőrzése mellett történik.

Szombat este a magyar színházban:

VIA MALA

Parlamentari harc a majom-törvény körül. Newyorkból jelentik: Tennessee állam képviselőházában kísérletet tettek a híres „majom-törvény” hatálylanítására, amely megtiltja Darwin evolúciós elméletének tanítását a tenesseei iskolában. A törvényjavaslat hívei a korlátlan tanítási szabadság fontosságára hivatkoztak. A többség elvetette az indítványt; szónokai hangoztatták, hogy a törvényjavaslat elfogadása veszedelmes hatást gyakorolna az ifjúság gondolkodásmódjára.

Uj keresztnévek: Lázálom, Ricinusolaj, Patkányka stb... Louisiana-ban az anyakönyvi hivatal kimutatása szerint verseny indult meg a szülők között, hogy ki ad szokatlanabb keresztnevet újszülött gyermekének. Az anyakönyvbe ilyen keresztnéveket vezettek be: Lótuszvirág, Drágabimbó, Arkangyal, Isten ajándéka, Pirula, Lázálom, Éter, Felvonógép, Patkányka, Mészárszék, Kolbász, Répa, Seiyempapír, Vaníliafagyalt, Ricinusolaj.

„Gleichschaltolták” a jóslást Japánban. Tokió rendőrfőnöke ucsitotta a főváros összes hivatásos jóvondómondóit, hogy ügyfeleiknek lehetőleg rózsaszínű, sok szerencsével kecsegtető jóslatokat adjanak, hogy bizakodóvá tegyék a közhangulatot, különös tekintettel a kínai incidens nehézségeire. A felszólítás alapján megalakult a tokiói csillag- és kristályjósok szövetsége, amelynek harminc tagja az optimizmus papjává szegődött.

A világ két hőmérsékleti véglete. A newyorki meteorológiai társaság adatai szerint a földön a legnagyobb meleget eddig a keletperzsi Nasratabad városban mérték, ahol a hőmérő árnyékban 65 Celsius-fokot mutatott. A leghidegebb hőmérsékletet pedig Byrd kapitány, a nevets sarkkutató mérte a déli sarkvidéken, ahol hőmérője minusz 73 Celsius-fokra zuhant. Eszerint tehát a földön eddig tapasztalt két hőmérsékleti véglet között 138 fok a különbség.

Tehénkölcsonzó intézet. Newyorkból jelentik: Az északkarolinai Shelbyben megalakult a világ első tehénkölcsonzó intézete, amely 75 tehénből álló állományát darabonként heti 1-3 dollár bér ellenében kikölcsonzó. A bérlő gondoskodik a bértehen eltartásáról és ha megszűnik tejelni, helyette új tehenet kap.

A pilótacsiny vége. Jim Mollison ismert angol óceánrepülő a mon'treux-sur-meri törvényűzék tilos repülőmunkatványok miatt öt napi elzárásra és 5000 frank pénzbüntetésre ítélte, a fogházbüntetést azonban felfüggesztette. A vakmerő angol repülő még a mult pünkösdkor egy kedélyes vacsora után kissé illuminált állapotban valóságos repülőbravurokat mutatott be Le Touquet francia fürdőhely fölött, noha a repülőter parancsnoksága a veszélyes repülőmunkatványokat megtiltotta. Egy teljes órán át végezte a legvakmerőbb repülőmunkatványokat barátai szórakozására és közben többször olyan alacsonyán szállt, hogy majdnem érintette gépével a fürdővároska épületeit. Emiatt került most bíróság elé, ahol a főbüntetése kívül még öt frank mellékbüntetést is kapott — részegségért.

Az angri rádió szédítő haladást ért el a televíziós leadásban. Londonból jelentik: Az angol rádió a távolbalátás történetének új fejezetét nyitotta meg a londoni Alexandra-palotában leadott televíziós képekkel, amelyeket sikerült felvenni 5300 kilométer távolságban, az amerikai Long Islanden levő Riverhead televíziós állomáson. A távolság a televízió szédítő haladását jelenti, miután eddig a leadás határa 50 kilométer volt. Joan Miller, a londoni televíziós állomás 23 éves kezelője volt az első ember, aki nek képét televízió útján az Atlanti-óceánon átküldték. A távleadáshoz ultrarövid sugarakat használtak, amelyek bizonyos kedvező körülmények között különösen messze hatolnak a felső légrétegekben. Az angol rádió szakértőinek kijelentése szerint a televíziós szolgálat az Atlanti-óceánon át műszakilag már megoldott problémának tekinthető, megvalósításához pusztán óriási magasságu antennára van szükség, amelynek az ugynevezett Appleton-féle felső légrétegekbe kellene nyulni, ahol a rövidhullámok nagy távolságra adhatók le.

Ültözködés és birodalmi hivatás. A yorki érsek két érdekes kijelentést tett az ültözködésről egy előadásában. Azt mondta, hogy az embernek ünnep napon nem a legjobb, hanem a legrosszabb ruháját kellene viselnie; de helyette az angol eleganciának azt a szabályát, hogy a vacsorához még a trópusokon is estélyiruhát kell öltönie. A Manchester Guardian megjegyzi, hogy Aldous Huxley, a világhírű író bizonyára nem helyesli az érseknek ezt a nézetét. Ő ugyanis ezt írta indiai utinaplójában: „Az alkirálytól a fiatal irnokig, aki otthon teát iszik alkonyat-

Tökéletes darab, tökéletes előadás:

VIA MALA

kor, minden Indiában élő európai ünnepélyesen felöltözik a vacsorához. Mintha a birodalom integritása valami mágikus módon a fekete kabátok és kemény ingmellek viselésétől függne. A szabómesterek azonban, mondja az angol lap, minden bizonnyal egyetértenek a yorki érsekkel abban, hogy a birodalom sorsa szorosan az eleganciához kapcsolódik.”

Az új Szövetkezeti Értésítő. A Szövetkezeti Értésítő új száma változatos és értékes tartalommal jelent meg. Többek között a lap pontos felvilágosítással szolgál arról, hogy miképpen kell kitölteni a szövetkezeti váltókat és hitelkérdéseket. Ezenkívül felvilágosításokkal szolgál a különböző szövetkezeti ügyviteli kérdésekben. A lap szerkesztését Petrovay Tibor és dr. Oberding József György avatottan végzik.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon jó szomszédok és ismerősöknek, kik elhunyt feleségem temetésén kedves megjelenségükkel fájdalomukat enyhítették, ezúton mondunk hálás köszönetet. Komlósi Mihály családja.

— **A rendőrség híreiből.** Hozzá Miklós tisztviselő, aki a Regele Carol II. 73. szám alatt lakik bejelentette a rendőrségen, hogy tegnap délután, amíg családjával együtt hazulról távol volt, ismeretlen tettes behatolt a lakásba, ahonnan 15.000 lej értékű ruhaneműt vitt el. A nyomozás megindult. — Wolheimer Ferenc Gojdu-ucca 2. szám alatt lakó magántisztviselő bejelentést tett a rendőrségen, hogy amikor tegnap délután az egyik autóbusszon a vasútállomás felé igyekezett, eddig ismeretlen személy kilopta zsebéből 699 lejt tartalmazó pénztárcáját. Az ügyből kifolyólag egy gyanúsítottat már őrizetbe is vettek és annak kihallgatása folyamatban van. — Fülöp Béla és öccse Gyula, akik már többször foglalkoztatták különböző ügyeikkel a rendőrséget és akik a Chintăului-ucca 12. szám alatt laknak az elmúlt éjszaka ittas állapotban az Oituz-ucca 1. szám alatti vendéglőben nagy botrányt rendeztek. Megtámadtak egy Cimpan Aurel nevű vasutas, akit bántalmaztak, hasonlóképpen a Cimpan védelmére kelő Utu Cornel vasutast is. Végül a rendőrség közbelépése vetett véget a botránynak. A két Fülöpöt azután a rendőrségi kézifogdába helyezték el, ahol Fülöp Béla nagy óvatlan pillanatban a cella drótnyílását átszakítva sikerült megszöknie. Fülöp Béla menekülés közben a Szamos-árokba ugrott, de a rendőrség emberei elfogták. A botrány ügyében teljes erővel folyik a vizsgálat. — Csáky Gyula Decbal 16. szám alatt lakó cipézmestert a husvéti ünnepeket megelőző szombaton kellemetlen meglepetés érte, amikor lakására ment étkezés céljából az ünnepekre való szállítási céljából előkészített két pár új cipőt ismeretlen tettes alkulccsal behatolva az üzletbe ellopta. Feljelentése alapján az ügyben a nyomozást folyamatba tették.

Izmainkat valódi Diana sósborszesszel való lemosás által tesszük ruganyossá és acélossá.

— **Sorozatós szerencsétlenségek a Prahova-völgyében.** Bucurestiből jelentik: A husvéti ünnepnapok alkalmával Prahova völgyében rengeteg kiránduló gépkocsi se reglett egybe. Közben több baleset történt, amelyek következtében egy Lupu Alexandru nevű ploestii lakatos és Mitroi Vasile 7 éves kisgyermek életüket veszítették, Ilie Utzu 8 éves kisgyermek és két munkás súlyosan megsebesültek. Utheni községben egy gépkocsi felborult és darabokra zúzdott. Andreescu gépkocsitulajdonos sérüléseibe belehalt, a gép másik három utasa pedig életveszélyes sérülésekkel került kórházba.

— **Újabb fegyverkezési beruházások az Egyesült Államokban.** Washingtonból jelentik: A szenátus tengerészeti bizottsága törvényjavaslatot készít elő, amely 60 millió dolláros újabb kölcsönt nyit, új tengerészeti és légi bázisok létesítésére, valamint a meglévőket modernizálására.

— **Bucurestii bünkronika.** A Rador távirati iroda jelenti: Tegnap reggel a Grozavescu mezőn egy szakadékban egy aszszony holttestére bukkantak. Az áldozat családjában teljesen le volt fejezve. Nem messze tőle egy papírszeletet találtak, amelyre ceruzával az volt írva, hogy az áldozat neve Maria Gh. Glont és hogy öngyilkos lett. Nem messzire találtak egy kést is. Az öngyilkosság azonban egyáltalán nem látszott valószínűnek. A nyomozás végül is az áldozat férjének letartóztatásához vezetett, mert a bucsulevélben felismerték az ő írását. A továbbiak során azt állította, hogy a gyilkosságot kedvesével, Maria Mireával együtt követte el. Az újabb vizsgálat azonban amellett bizonyította, hogy a férfi csak bele akarta keverni a kedvesének személyét is a bűnténybe, az azonban ártatlan. A nyomozás folyik. — Az elmúlt napokban rádió útján Bucurestiben két kisleánykának eltűnését jelentették be. Egy Steluca nevű 3 éves és egy Huicu Tariar nevű 6 éves kisleánynak. Az ünnepek alatt meg egy gyermekleány eltűnését jelentették be a 12 éves Elisabeta Chicost, akinek holttestét a ház pincéjében a szemét alatt lelték meg a ház lakói. A vizsgálat megállapítása szerint a gyermekleányon erőszakot követtek el, azután megölték. A bűntény elkövetésével egy Jon Neagovici másnéven Micu nevű 22 éves munkanélküli iparost gyanúsítanak, aki a lakásból nyomtalanul eltűnt. Neagovicit azzal gyanúsítják, hogy ő lehetett a többi rejtélyes bucurestii gyermekgyilkosságoknak a tettese is. A Bucuresti-constantai vasutvonalon egy lefejezett férfi holttestét találtak. Azt hiszik, hogy ez Neagovici holtteste lehet. A nyomozás folyik.

Ismeretlen okból a vonal elé vetette magát a kolozsvári vasútállomáson egy fiatal cselédleány

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Megdöbbentő öngyilkosság színhelye volt tegnap a kora reggeli órákban a kolozsvári vasúti állomás. Nagyszámu utas várta a Nagyvárad felől jövő vonat érkezését, amely menetrendszerűen 6 óra 36 perckor robogott be az állomásra. Ebben a pillanatban egy ugyancsak a pályaudvaron tartózkodó fiatal cselédleány váratlanul a berobogó vonat elé vetette magát, amelynek kerekei halálra gázolták, anélkül, hogy a cselédleányt hirtelen elhatározásában bárki is megakadályozhatta volna. Az állomási rendőrség azonnal megindította a vizsgálatot a szerencsétlen leány öngyilkosságára ügyében, akinek testét

valószínűleg darabokra szaggatták a vonatkerekek és megállapította, hogy az áldozat Biró Erzsébet Maroslunka községbeli (Marostordamegye) illetőségű 20 éves cselédleány, aki városunkban Iorga-ucca 11. sz. alatt szolgált. A fiatal cselédleány ruhájában egy urnőjéhez címzett, de rendkívül zavarostartalmu bucsulevelet találtak, amely azonban nem vet teljes világosságot arra, hogy mi volt az öngyilkosságának oka. Eppen ezért ügyében a vizsgálat tovább folyik, míg a szerencsétlen leány összeszedett tetemréseit beszállították a bonctani intézetbe.

Mussolini és Chamberlain levélváltása enyhített a feszültségen

Hatalmas ellentámadásba kezdtek a kintak - Anglia garantálni akarja Görögország függetlenségét - Törökország nyugalommal figyeli az eseményeket

Részleges mozgósítás Hollandiában

(LONDON.) Mussolini és Chamberlain a husvéti ünnepek során levelet váltottak egymással és ez jelentős mértékben enyhítette az angol-olasz feszültséget. Ennek következménye volt, hogy Chamberlain a legutóbbi minisztertanácson azt javasolta, hogy Anglia a lehetőség szerint ne alkalmazzon tulerélyes lépéseket Olaszországgal szemben, mert ez esetben Olaszország érvénytelennek tekintené azt a multévi megegyezést, hogy önkénteseit hazaszállíttatja a nemzeti Spanyolországból. Mussolininek ezt az üzenetét Krola olasz ügyvivő adta át Chamberlainnak. Krola egyben bizonyos ígéretek is között Mussolini nevében. Elsősorban is azt, hogy Spanyolországból a legközelebbi napokban nagyobb számu önkéntest indítanak haza Olaszországba. Chamberlain levélben válaszolt Mussolininek és az angol kormány elsősorban is Halifax, valamint a három véderő miniszter erőlyes lépéseivel szemben, akik angol flottademonstrációt javasoltak Olaszországgal szemben, leszerelte ezt az akciót. Csütörtökön a kormány hír szerint azt a javaslatot terjeszti a parlament elé, hogy Anglia garantálja Görögország függetlenségét. Egyes lapok szerint Olaszország részéről ugyanis Szaloniki megszállására akarnának állítólag lépéseket tenni, ami a Földközi-tenger kulcsának olasz kézre való kerülését jelentheti.

HOLLAND INTÉZKEDÉSEK (AMSTERDAM.) A határvédő csapatokat mozgósították. Ez az intézkedés nincs közvetlen összefüggésben az általános európai helyzettel, csak a kormány szükségesnek látta az eddignél nagyobb mértékben biztosítani a holland határokat, bár az eseményeket Hollandia teljes nyugalommal nézi.

KINAI SEREGEK ELŐTÖRÉSE

(CSUNKING.) A kínai jelentések szerint a kínai csapatok sikeres előnyomulásba kezdtek a Kan-folyó keleti partján és Nancseng kapui előtt állanak. Két partvidéki várost elfoglaltak. A Hupeh fronton és megkezdődött az általános támadás és három kínai hadsereg közeledik Hankeu felé.

A TÖRÖK KORMÁNYNYILATKOZAT

(ANKARA.) A nemzetgyűlés összeült és meghallgatta a kormánynyilatkozatot, amely hangsúlyozza, hogy Törökország kitart változatlanul kekepolitikája mellett és nem tesz semmiféle olyan külpolitikai intézkedést, amely bármelyik hatalommal szembeállíthatná. Az erős török hadsereg biztosítja Törökország függetlenségét minden eshetőséggel szemben, bár

semmiféle veszély nem forog fenn a jelen pillanatban. Az esetleg szükségessé váló biztonsági intézkedéseket a kormány megteszi. A kormánynyilatkozatot a nemzetgyűlés egyhangulag tudomásul vette és bizalmát fejezte ki a miniszterelnök iránt.

ESETLEGES FRANCIA INTÉZKEDÉSEK

(PÁRIS.) A ma délutáni minisztertanács és a holnap délután összeülő képviselőházi ülés tanácskozásai elé élénk figyelemmel tekint a közvélemény. A nemzetközi helyzetet behatóan megvizsgálják és az esetleg szükségessé váló intézkedéseket megteszik.

OLASZ VISZONVÁD

(RÓMA.) Az olasz lapok erőlyesen visszautasítják az albán eseményekkel kapcsolatosan Olaszország ellen intézett angol és francia sajtótámadásokat. Virginio Gayda szerint Anglia több ízben fel akarta osztani Albániát Olaszország és Jugoszlávia között és Albánia függetlenségét éppen Olaszország mentette meg. A Popolo di Roma szerint az 1915. évi londoni szerződés már elismerte Albánia részbeni terület felett az olasz felségjogot s 1921. évben ezt egész Albániára kiterjesztette, amikor Anglia leszögezte, hogy Albániában érdektelennek tekinti magát.

ANGOL-FRANCIA INTÉZKEDÉSEK

(PÁRIS.) A francia lapok együttes francia-angol intézkedésekről írnak, amelyek a Földközi-tengeren történének meg. A Petit Journal szerint az angol és francia közvéleményt nyugtalanítja, hogy Malorka-szigetén olasz önkéntes csapatok tartózkodnak és ezért Franco tábornoktól azt akarják kérni, hogy engedélyezze ennek ellenében Spanyol Marokkóban vagy Minorában angol, illetve francia csapatok partraszállását. Az angol lapok szerint azonban ez a terv aligha fog sikerülni. A Daily Mail aggódik a szövetségi politika sikere miatt. Délkelet Európában az olaszok fontos hadászati előnyökhöz jutottak. A Times szerint, ha Görögország hajlandó elfogadni a reá vonatkozó angol garanciát, úgy angol hajóegységek kötnének ki Korfuban és más görög kikötőkben.

ANGOL LAPVÉLEMÉNYEK

(LONDON.) (Rador.) A Daily Express szerint Angliának egy háboru esetleges lehetőségére fel kell készülnie azért, hogy a békét erőlye intézkedésekkel biztosítsa. A Daily Herald szerint az angol-lengyel egyezményt további lépéseknek kell követniök. Ugy ez a lap mint a News Chronicle szükségesnek látják Oroszországnak a védelmi szövetségbe való bevonását.

AMERIKA KÜLPOLITIKÁJA (WASHINGTON.) A demokratikus párt a semlegeségi törvény módosításával kapcsolatosan szükségesnek tartja a szenátus összehívását. Pittmann szenátor szerint Amerika külügyi politikáját alaposan meg kell még vitatni GYAPOT ELLENÉBEN

KAUCSUK

(WASHINGTON.) (Rador.) Az amerikai külügyi hivatal közelebből javasolni fogja, hogy Anglia, Hollandia, Belgium és az Egyesült Államok kössenek megállapodást nagymennyiségű amerikai gyapotáru szállítására kaucsuk szállítása ellenében.

AZ OLASZ PROBLÉMÁK MEGOLDÁSA

(RÓMA.) (Rador-Havas.) Olasz politikai körök szerint Olaszország az albán kérdést katonai formában megoldotta és a kérdés rendezését diplomáciai tárgyalások semmiben sem akadályozhatják meg. Olaszország a maga problémáinak elintézésénél mindig a közvetlen megoldások rendszere mellett marad, de Albánia akciói semmiben sem érintik más, Albániával szomszédos országok érdekeit.

UJABB OLASZ KOROSZTÁLYOK BEHÍVÁSA

(RÓMA.) (Rador.) Különböféle korosztályokat jórészt az 1933-as évfjártból rövid időre fegyverbe hívtak, hogy helyettesítsék azokat az olasz csapatokat, amelyeket Albániába küldöttek. A Reuter szerint ezeknek a behívottaknak száma mintegy 200.000 lehet.

MINISZTERTANÁCS PÁRISBAN

(PÁRIS.) Hétfőn délután Mistler, a külügyi bizottság elnöke hosszabb megbeszélést folytatott Bonnet külügyminiszterrel a bizottság szerdai összehívásáról. Bonnet később a lengyel nagy követet fogadta, akit tájékoztatott a Földközi-tengeri helyzetről. A diplomáciai tevékenység tegnap Párisban igen nagy volt. Ma, kedden délután minisztertanács lesz, amelyen Bonnet a nemzetközi helyzetről ad felvilágosítást, míg Daladier az állandó nemzetvédelmi bizottság munkálatairól számol be.

Marókkal megmérgezte magát egy fiatal házartási alkalmazott

(CLUJKOLOZSVÁR.) Sipoş Klára 19 éves Aurel Vlaicu 1. szám alatti háztartásbeli alkalmazott ma délelőtt fél 12 órakor öngyilkosságot követett el. A fiatal férjezett nő az udvaron háromnegyed 12 órakor váratlanul összeesett. A lakók azonnal hozzásiettek és látva a mérgezési tüneteket értesítették a szolgálatot, őrszemet aki a mentőket hívta ki a helyszínre. A mentők nyomában kiszállottak a helyszínre és első segélyben részesítették a szerencsétlen nőt. A helyszínre kiszállottak a rendőrség közegei is és a kerületi tisztiorvos sal karöltva folytatják a vizsgálatot annak megállapítása érdekében, hogy Sipoş Klára miért követte el az öngyilkosságot. A mentők gyomormosást alkalmaztak a fiatal házartásbeli alkalmazottan, majd pedig hazaszállították Marzescu-ucca 11. szám alatti lakására. Állítólag a fiatal öngyilkosjelöltőnek valakivel nézeteltérése támadt és emiatt követte volna el tettét. A helyszínre kiszálló Rusu őrszolgálatos rendőrtiszt jegyzőkönyvet vett az esetről és a hatóságok az öngyilkosság ügyében bevezették a vizsgálatot.

— **BORIS BOLGÁR KIRÁLY FELAVATTA A NEMZETKÖZI MINTAVÁSÁRT.** A Rador távirati iroda jelenti: Plowdiwban Boris bolgár király ünneplés keretében között avatta fel a nemzetközi mintavásárt. A román kiállítás csarnokban az uralkodó és kíséretét Filotti román meghatalmazott miniszter fogadta. Az uralkodó és kísérete megtekintették a román kiállítás csarnokot, amelynek a nagyszámu közönség előtt is szép sikere volt.

ABESSZINIAI KALANDOK

IRTA: FORSTER GYÖRGY

(10.)

Szinte csodálkozott, amikor másnap reggel épségben felébredt. A hajó még mindig erősen ingott, a szél csökkenését azonban a kabinokban is érezni lehetett. Az eső is elállt félóra s amikor Varsay a társalgóba ment, a hullámok s ködfoszlányok mögött megpillantotta a Sokotra-szigetek legmagasabb csúcsát.

A Baadur gépei derekasan dolgoztak; a lassan csendesedő hullámverésben estig el kellett érniök Berbera kikötőjét s ha a szerencse és a bátorsága egy pillanatra sem hagyja el, most már volt remény arra, hogy elevenen éri el Angol-Szomáli határát.

Sem enni, sem inni nem mert, pedig különösen a szomjúság nagyon kínoztta. Visszament a kabinjába, hogy olvasással tüsse agyon az időt estig.

Alig vett elő azonban egy régi folyóiratot, könnyű szédülésféle fogta el. Megdobbanó szívvel fordult az ajtó felé, hogy meneküljön, de késő volt. Néhány tántorgó lépés után összerogyott a kabin közepén.

V.

A berberai olasz Konzulátus villaszerű épületével szemben tágos, fából épített bungaló áll. Nem magánépület tulajdonosa egy Dsibutiban lakó örmény kereskedő, aki az épületet rendszerint bérbe adja s maga alig néhány napig mutatkozik esztendőnként Berberában. Az épület bérloje Prof. Karl Schuster, egy svájci német orvos, aki a keleti betegségeket tanulmányozza s ezentul egyetlen szenvedélye van csupán: a rádió. Egyébként nem ismer senkit, őt sem ismerik, még közvetlen szomszédaival, az olasz konzulátus tisztviselőivel is alig érintkezik.

Az esős évszak után végre kísütött a várva várt nap: megkezdődött a kelet-afrikai tavasz, az az évszak, amikor nem csak a bensülöttek, hanem a bevándorolt európaiak is megkönnyebülten láthatnak heteken át elhanyagolt munkájuk után.

Az első napsütéses délutánok egyikén kereskedőforma, trópusi sisakos, hirtelenszöke férfi kopogtatott a professzor villájának kapuján. Alkalmasint régi ismerőse lehetett, mert a jemeni kertész habozás nélkül kitérte előtte a kaput és bevezette a házba, amelynek elsötétített szobájában a professzor éppen a könyveit rendezgette.

Alig vonult azonban vissza a szolgál, a professzor hirtelen otthagya a könyveket s élénk mozdulattal fordult a belépőhöz:

— Kedves Valsoni, ön teljes két hónapot késelt. Mogadiscio már türelmetlenül várja a jelentését.

— Sajnálom, colonel, nem jöhöttem előbb Dsibutiban két nap alatt három távolkeleti hajó rakódott ki; valamennyi Addis Abebába, Ual-Ualba s főként Gondarba irányított ládákat hozott.

— Ezek az első rakományok Eredménye annak a sikertelen igyekezetnek hogy Ilse Björgsont kézrekerítsük.

A Valsoninak nevezett férfi vállalt vont:

— Signor colonel, ön még ott tart, hogy nevet ad a népus szöke kémnéjének...? Én már arról is leszoktam, hogy a számát megjegyezzem. Ha érdeklő egyébként, közölhetem, hogy az angol Seervice Ha4 számmal jelzi.

— Köszönöm. Mászt nem tudott meg...?

— Sajnos, nem... Illetve csak sejtem, hogy Ha4, vagy ha úgy tesszük, Ilse Björgson az egyik hajóval visszaérkezett.

A professzor, vagy inkább az olasz gyarmati hadsereg berberai megfigyelő tisztje felugrott:

(Folytatása következik.)

Revolveres rablótámadást kísérelt meg két budapesti házmesterlakásban egy fiatalember

(BUDAPEST.) A főkapitányság központi ügyeletének detektívjei tegnap egy fiatal, 20—22 év körüli revolveres rablótámadót kerestek, ki fényes nappal a főváros szívében két nagy bérház házmesteri lakásában revolveres rablótámadást kísérelt meg, hogy a házfelügyelőknél levő lakbérösszeget megkaparintsa.

A mindenre elszánt fiatalember, amint ezt már a rendőrség a tanukihallgatásokból pontosan rekonstruálta, a koradélutáni órákban a Klauzál-ucca 16. számú házban levő házmesteri lakásba csöngetett be, ahol ebben az időpontban nem tartózkodott más, mint Németh János házfelügyelő 72 éves anyósa, özv. Szerető Jánosné. Az idegen a kiadó lakás után érdeklődött.

— Már megnéztem a lakást — mondotta az ajtóban — ki akarom venni.

Az idős asszony a mondottakat tudomásul vette, de semmiféle kötelező ígéretet nem tehetett.

— Tessék kérem az esti órákban eljönni — válaszolta — mikor a házmester itthon lesz, én nem tudom kiadni a lakást.

Az idegen beljebb akart menni a lakásba s maga előtt tolt a öregasszonyt a belső szobába. Ott becsukta az ajtót, ráfordította a kulcsot s revolvert vett elő.

A rablótámadó, úgy látszik, nem volt mestere szakmájának, mert zavarában ezt a kijelentést tette:

— Detektív vagyok, adjon le minden pénzt, ami a házban van.

Özv. Szerető Jánosné, aki talán nem is fogta fel a részegzett revolver értelmét és veszélyét, ezt a megjegyzést kockáztatta meg a husz-huszonkétéves fiatalember felé:

— Ilyen fiatal detektívet sem láttam még.

A továbbiakat Szeretőné a rendőrségen úgy mondta el, hogy a revolveres férfi kényszerítette őt, hogy a fiókokat nyissa ki, adja elő a házbért, ő azonban tudta, hogy a lakbér még nem gyűlt össze és pénz nincs a lakásban, egyre csak azt hajtogatta, hogy nem tud pénzt adni, mert nincs.

— Nekem pedig a föld alól is pénzre van szükségem! — mondotta most már energikusan a fiatal banditasülvény — repülőgépen kell menekülnöm, a detektívek keresnek.

Se éjjele, se napala a szép ápolónőnek, mióta gazdag örökséghez jutott

(LONDON.) Miss Ada Ryan, a 28 éves szép angol ápolónő, akire gazdag ápolója 50.000 fontot és házat hagyott végrendeletében, elmenekül Angliából a rengeteg ismerős és ismeretlen tanácsadó elől, akik mind segítségére akarnak lenni vagyona felhasználásában.

A hirtelen dús gazdaggá vált ápolónő ma a legzaklatottabb nő Londonban. Nincs egy pernyi nyugta, éjjel-nappal cseng a telefonja, egymásnak adják a kilincsset a látogatók.

— El kell menekülnöm — mondta Ada Ryan. — Még sohasem jártam külföldön, szorongással tölt el az ut, különösen a tengertől félek, de mégis minél hamarabb összecsomagolom a holmimat és legalább néhány hétre elrejtőzöm.

— Olyan sokan akarják helyettem be rendezni az életemet! Minden képzelget felülmutul, mennyi ugynevezett barátal kellett telefonon beszélnem, mindaddig, amíg elhatároztam, hogy többé egyetlen telefonhívásra sem válaszolok. Előzöltek az adománykérők is, de én mindig ugyanazt a feleletet adom nekik Csak azokra a jótékony célokra adakozom, amelyekre örök hogyom, Mr. Gundry is adakozni szokott.

— Ujjonnan feltűnt barátaim természetesen tartalmak. ha az izgatottan kell tartani a lélegzetet.

Az öregasszony felé tartva balkezeben a revolvert, a másik kezével felforgatta a fiókokat s amikor látta, hogy nincs a házmesterlakásban pénz, fölrántotta az ajtót s a küszöbről még visszaszólt:

— De ha szót is mer szólni, vagy kiáltani, a társam, aki a lépcsőházban vár, lelövi magát.

Félóra múlva ugyanez a fiatalember a Kaplony-ucca 3. számú házba zörgött be a házmesterlakás ajtajának ablakán. A házmester felesége: Petrik Ferencné volt csak otthon, akinél a házban kiadó 3 szobás lakás bérletére akart megalkudni. A házfelügyelőné a házgondnokhoz utasította az érdeklődőt, aki az ügyvéd címét kérte.

— Nincs ceruzám, hogy felírjam a házgondnok nevét, kérem írja le nekem egy papírosra — szólt a házmesternek. A házmesterné megfordult, hogy a tollat és a tintát az asztalra tegye, de mire visszafordult, a látogató kezéből revolver meredt feléje.

— Ne okoskodjék sokat — hangzott a fiatalember bevezetése. — Négy száz pengőre van szükségem, adja ide a lakbérből, különben lelövöm.

Amikor látta, hogy nincs pénz, szinte má, könyörgésre fogta a dolgot.

— Fontos nekem ez a négy száz pengő, holnapután becsületzavamra vizsgálódnom, de most feltétlenül kell a pénz.

Petrikné nem vesztette el lélekjelenlétét, egy óvatlan pillanatban, amikor a kellemetlen látogató a szekrény mélyén kutatott, a házfelügyelő nő kinyitotta az ablakot és harsány hangon kiáltott segítség után.

A bandita 'megrettent', megfordult, kirohant a lakásból, ki a kapun, a viceházmester még üldözőbe vette, de eltűnt előle.

A főkapitányságon kihallgatták özv. Szerető Jánosné és Petrik Ferencné is és kettőjük vallomásából hozzávetőlegesen pontos személyleírást kaptak a revolveres támadóról. Ezek szerint a rablótámadó középmagas termetű, keskeny, sovány arcú, világos szemű, borotváltarcú 20—22 éves fiatalember, sötét felöltöt, drap kalapot, fehér inget és fekete nyakkendőt viselt. A rendőrség széleskörű nyomozást indított, hogy elfogja a házmesterek banditáját.

Csónakozó kislányok tragédiája

(BUDAPEST.) Halálosvégű gyermek szerencsétlenség történt Jánoshalmon Kiss Teréz tíze éves kislány, az esőhelybeli jómódu gazdálkodó gyermek hét éves kislány, hugával csónakázni ment Jánoshalmi tóra. A gyerekek mélyen eveztek a vízbe, utközben azonban vesztették az evezőket. Kétségbeesetten kiáltottak segítségért, de senki nem figyelt rájuk. Órák múlva nagyon sek lettek és a nagyobbik kislány, Kiss Teréz beugrott a vízbe, hogy az evezőlapátokat megkerítse Róssz uszó és belefutott a vízbe. Kis hugát a sőesti órákban a gyermek sírására segélykiáltásaira felfigyelő együttműködők mentették ki a csónakból együtt a csendőrség a halálosvégű gyermek szerencsétlenség ügyében a vizsgálat megindította.

Őskori telepek Észak-Európában

(STOCKHOLM.) Dél-Svédországtól, ahol ma a Götalf, egy hatalmas folyam, hompolyog és Trollhättan óriási vízesést képez, amely öt száz lépésön megtörve 33 méternyi mélybe zuhan, hetedfél évezred előtt teldelmes telep virult, amelyet kőkorszaki emberek laktak.

Götalf körül ugyanis számos sziget fekszik, amelyeket nemrég tártak át. A folyam a Wener-tó lefolyása, s 90 kilométeres ut után a Kattegatba ömlik, Göteborg mellett. A Trollhättan-vízesést részben egy 120.000 erős erőművé változtatták át. Azáltal hogy a vízállás az utóbbi években csökkent, könnyebbé váltak a régészeti kutatások. Több, mint ezer kőkorszaki szerszámot találtak és 25 lakóház alapjait tárták fel. A tüzközből készült fegyverek, buzagányok és kések, továbbá diabaszból gyártott házi eszközök egy rég letűnt kultúrkorszakról tanuskonak. A leletek még azzal a jelentőséggel bírnak, hogy helyesbítik az archológianak a történelemelőtti korszakok tengerszintjeiről vallott elméletét. A hitték ugyanis, hogy a vízállás a kőkorszakban jelentékenyen magasabb volt, mint ma s a szintkülönbség körülbelül 42—44 méter között ingadozott. A most felfedezett történelmi előtti telepek azonban azt bizonyítják, hogy a kőkorszakbeli tenger tükre csak 37 méterrel volt magasabb, mint a ma.

— Az arany nyugatra költözik. Daily Express írja: „Az arany visszamegy a föld alá. Nyugatra költözik Newyorkba, azután eltemetik hatvan láb mélységben a Federal Reserve Bank pincéjében. Miért nem hagyják egyszerűen Dél-Afrikában, ugyancsak hatvan láb mélységben? Ha eltemetik az aranyunkat, mire való kiasásának fáradsága és költsége? Hagyjuk abbezt a munkát. Az arany semmire sem jó. Már nem alapja a hitelnek. A hitel most má, a jó hírneven, a jellemmel és a javak termelésének tehetségével nyugszik. Az árak többet érnek, mint a nemesfémek.“ „Az arany csak sár“ — mondja Ibsen Johnson.

— Négy száz éves az étlap. Mostanában mindenféle számotartják a különböző jubileumokat s így nem csoda, hogy megállapították az étlap megszületésének negyedik centennáriumát is. A vendéglősiipar történelmének kurtatói kiderítették, hogy 400 évvel ezelőtt került az asztalra az első étlap, még pedig Henrik braunschweigi herceg lakomáján. A herceg előtt az asztalon egy hosszú papírlap feküdt, amelyre a konyhamester sorrendben feljegyezte az asztalra kerülő fogásokat. A hercegnek így módjában volt az étrendhez igazodni és étvágyát kedvelele számára fenntartani. Ez időtől kezdve terjedt el az étlap, előbb társaságokban, majd a fogadóokban és végül a déglőkben is nélkülözhetetlenné lett.